БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 30 (521)
11 ФЕВРАЛЬ
ШАНБА
1956 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XX с'езди шуни та'кидлайдики, СССРнинг асосий иқтисодий вазифасини—аҳоли жон бошига ишлаб чиқариладиган маҳсулотнинг миқдори жиҳатидан энг тараққий қилган капиталистик мамлакатларга етиб олиш ва улардан ўзиб кетиш вазифасини тинч иқтисодий мусобақа йўлида тарихан энг қисқа муддатларда ҳал қилмоқ учун эндиликда совет мамлакатида зарур шарт-шароитнинг ҳаммаси мавжуддир.

(СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1956 — 1960 йилларга мўлжалланган олтинчи бешйиллик плани юзасидан КПСС XX с'ездининг Директивалари проектидан).

КПСС XX с'езди шарафига умумхалқ социалистик мусобақаси

КПСС XX с'ездини бутун совет халқи каби областимиз меҳнаткашлари ҳам сиёсий активлиги ғоят ўсган, ижодий кучга тўлиб-тошган ва коммунизм қурилишининг янги улуғвор вазифаларини бажариш учун курашга доим тайёр турган ҳолда кутиб олмоқдалар.

Шу кунларда завод ва фабрикаларда, темир йўл транспорти ва қурилишларда, колхоз, совхоз ва МТСларда партиямиз XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақа янада кенг қулоч ёйиб, миллионларнинг умумхалқ ҳаракатига айланиб кетди. Олтинчи бешйиллик план Директивалари проектидан руҳланган ватанпарвар ишчилар, инженер-техник ходимлар, колхозчилар, совхоз ишчилари, МТС механизаторлари ва совет интеллигенцияси ўзларининг жўшқин ижодий меҳнатлари блан жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига чексиз садоқатларини чуқур миннатдорчилик туйғулари блан изҳор қилмоқдалар ҳамда социалистик халқ хўжалигининг барча соҳаларида янгидан-янги муваффақиятларга эришиш учун умумхалқ социалистик мусобақасини кучайтирмоқдалар.

С'езд шарафига бошланган социалистик мусобақада областимиз саноат корхоналари коллективларининг эришаётган муваффақиятлари тўғрисидаги янгидан-янги хушхабарлар совет кишиларининг қалбини чуқур севинч хислари блан тўлдирмоқда. Янги техника ва илғор технологияни жорий қилиш, ишлабчиқаришдаги ички резервлардан тўла фойдаланиш учун курашиб, социалистик мусобақада ғолиб чиққан И. В. Сталин номидаги тўқимачилик комбинатининг коллективи 1955 йил IV квартал топшириғини барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича ошириб бажарди ва маҳсулот таннархини камайтириш йўли блан 1,3 миллион сўм жамғарма берди. Комбинат коллективи КПСС XX с'ездини муносиб равишда нишонлаш учун москвалилар бошлаган ташаббусга қўшилиб, социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқда. Тўқимачилар олтинчи бешйилликнинг биринчи йили 1956 йил планини муддатдан илгари адо этиш учун ўз имкониятлари ва ички резервларини ишга солиб, дастлабки муваффақиятларни қўлга киритдилар. Комбинатда январь ойи топшириғи ортиғи блан бажарилди.

Областимизнинг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам қишлоқ хўжалигини янада зўр бериб ривожлантиришнинг улуғвор перспективасини белгилаб берган олтинчи бешйиллик план Директивалари проектини зўр хурсандчилик блан кутиб олдилар.

Орджоникидзе МТСи механизаторлар ўртасида социалистик мусобақани кенг авж олдириб, кўкламга тайёргарлик ишларини кучайтирмоқда. МТСда тракторлар ремонти, экиш агрегатларини янги усулга мослаштириш ишлари сифатли ва жадал сур'атлар блан олиб борилмоқда. Шунингдек механизатор кадрларнинг малакасини ошириш ва янги кадрлар тайёрлашга ҳам жиддий э'тибор берилмоқда. Сирдар'ё районидаги «Малик» совхози ва Ўртасарой районидаги «Полярная звезда» колхозида кўклам экиш кампанияси бошлангунча суғориш тормоқлари тартибга келтириб қўйилди. Бутун қиш фасли давомида шўр ерларни ювиш ишлари олиб борилмоқда ва далага етарли миқдорда маҳаллий ўғитлар чиқарилмоқда.

Илғор саноат корхоналари, колхоз, совхоз ва МТС коллективлари бу муваффақиятларга социалистик мусобақани ҳартарафлама ривожлантириш, ишчилар, инженер-техник ходимлар, колхозчилар, совхоз ишчилари ва МТС механизаторларини партия ва ҳукуматимиз томонидан халқимиз олдига қўйилган улуғвор вазифаларни бажаришга сафарбар этабилиш, илғор методларни ва тажрибаларни, новаторларнинг техника прогрессини ривожлантиришдаги ижодий ташаббусларини қўллаб-қувватлаш натижасида эришаётирлар.

Аммо, очиқ э'тироф қилиш керакки, областимиздаги кўпгина саноат корхоналарида янги техника ва илғор технологияни жорий қилиш, социалистик мусобақани кенг ривожлантириш масалаларига ҳали ҳам етарли даражада э'тибор берилмаётир. Айрим корхоналарнинг ма'муриятлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари мусобақани уюштиришда расмиятчиликка йўл қўймоқдалар, мусобақанинг яратувчилик, ташкилотчилик кучига етарли баҳо бермаётирлар, илғор тажрибаларни, новаторларнинг ташаббусларини кенг пропаганда қилиб, бутун цех, завод ва фабриканинг, барча ишчиларнинг ишлабчиқариш топшириқларини тўла ва ошириб бажаришлари ҳақида ғамхўрлик қилмаётирлар. Натижада бундай корхоналарда давлат планлари барча кўрсаткичлар бўйича тўла бажарилмаётир.

Областимиз қишлоқ хўжалик ходимлари олдида бу йил мўл пахта ҳосили етиштириш учун с'езд шарафига бошланган социалистик мусобақани тобора қизитиб, кўклам экиш кампаниясига тайёргарлик ишларини ҳартарафлама кучайтириб юбориш вазифаси турипти. Қишлоқ хўжалик илғорларининг яқинда бўлиб ўтган область кенгашида ҳам бу масала алоҳида та'кидлаб ўтилди. Маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари кўкламга тайёргарлик ишларини кучайтириш блан бирга, мўл ҳосил етиштиришда муҳим резерв бўлган камҳосилли, камқувват колхозларга ҳартарафлама амалий ёрдам беришлари лозим. Лекин ҳозир илк баҳор шамоли эсабошлаганига ва кўкламги экиш даври жуда яқинлашиб қолганига қарамасдан областимиз колхозлари, совхозлари ва МТСларида ҳозиргача қилинган ишлар талабга жавоб бермайди. Суғориш тормоқларини тартибга келтириш, шўр ерларни ювиш ва далага маҳаллий ўғит чиқариш каби қиш фаслида бажариладиган ишлар, шунингдек трактор ва тирков машиналарини ремонт қилиш, уларни янги усулга мослаштириш ишлари қониқарсиз олиб борилаётир.

Областимиз колхозларида 5 февральгача умумий экин майдонларининг 62,6 проценти, пахта майдонларининг эса 71,5 проценти ҳайдалган, холос. Январьнинг охирги ва февраль ойининг дастлабки ҳафталарида об-ҳаво шароити қулай келди. Лекин бу қулай фурсатдан кўп жойларда тўла фойдаланилмаётир. Бекобод районидаги 1-нчи МТС зонасида февральнинг биринчи беш кунлигида пахта майдонларининг 13 проценти ҳайдалгани ҳолда, ер ҳайдаш планини энди 6,1 процент бажарган Ховос районидаги 1-нчи МТС зонасида 1 гектар ҳам ер ҳайдалмаган. Бу ҳол шуни кўрсатадики, айрим МТС лар ва колхозларнинг раҳбарлари ҳозирги ғанимат кунларнинг қадрига етмаётирлар. Шу блан бирга улар кўклам экиш кампаниясига тайёргарлик блан боғлиқ бўлган бошқа тадбирларнинг амалга оширилишини йўл қўйиб бўлмаслик даражада кечиктирмоқдалар. Ба'зи район партия ва совет ташкилотлари бўлса ҳали экиш даврига анча вақт бор, деб ўзларини юпатмоқдалар ҳамда колхозчилар ва МТС механизаторлари ўртасидаги социалистик мусобақага чинакам бошчилик қилмаётирлар.

Бепоён мамлакатимизнинг ҳамма жойида партия XX с'езди шарафига бошланган социалистик мусобақа кун сайин кучайиб бормоқда, илғор саноат корхоналари, колхоз, совхоз ва МТСларда янги резервлар ва имкониятларини ишга солмоқда, халқимизнинг меҳнат соҳасидаги ғайрат, ташаббусини янада оширмоқда. Социалистик мусобақани янада кучайтириб, уни чинакам оммавий ҳаракатга айлантириш—маҳаллий партия, совет, комсомол ва касаба союз ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир. Социалистик мусобақанинг буюк ижодий кучини халқимиз олдида турган хўжалик ва маданий қурилишнинг конкрет вазифаларига сафарбар этиш, унинг конкретлиги учун қат'ий кураш олиб бориш, бу соҳада юзакичилик ва бюрократик кўринишларга қарши қат'ий кураш олиб бориш керак.

Мусобақанинг бутун кучи ва та'сирини асосий масалага—меҳнат унумини тинмай оширишга, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини камайтиришга, кўкламги дала ишларининг сур'атини кескин равишда кучайтириб юборишга қаратиш лозим. Партия ташкилотларининг муҳим вазифаси—олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини доимо текшириб бориш, бу мажбуриятни бажаришда мусобақа қилувчиларга амалий ёрдам бериш, коллективнинг ҳарбир а'зосида янги ғайрат ва ижодий ташаббус уйғотиш, социалистик мусобақанинг буюк қудратли кучини коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этишга сафарбар этишдан иборат.

КПСС XX с'ездини меҳнат соҳасида янги ғалабалар блан нишонлайлик, с'ездолди социалистик мусобақасини ҳартарафлама кучайтирайлик!

„Тошкент ҳақиқати" газетаси редакциясига

Менинг етмишбеш ёшга тўлганлигим ва менга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонининг берилганлиги муносабати блан табрикномалар юборган барча ташкилотларга ва кишиларга энг самимий ва чин қалбимдан ташаккур изҳор қиламан.

К. ВОРОШИЛОВ.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Украина ССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. Т. Кальченкони Ленин ордени блан мукофотлаш тўғрисида

Украина ССР Министрлар Советининг раиси ўртоқ Н. Т. Кальченко туғилган кунга эллик йил тўлганлиги муносабати блан ва унинг Совет давлати олдидаги хизматларини э'тиборга олиб, ўртоқ Никифор Тимофеевич **Кальченко Ленин** ордени блан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль
1956 йил, 8 февраль.

ССР Иттифоқи Министрлар Советида

Сут маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳамда шаҳарлардаги ва саноат марказларидаги аҳолини сут блан та'минлашни яхшилаш тўғрисида

СССР Министрлар Совети колхозларда ва совхозларда сут етиштириш кўпайганлиги натижасида сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш ўсганлигини қайд қилиб ўтди. Броқ, шаҳарлардаги ва саноат марказларидаги аҳолининг сутга ва сут маҳсулотларига бўлган талаби ҳали ҳам тўла равишда қондирилмаётир. Савдо тормоқларида етарли миқдорда сут бўлмаганлиги шунга олиб келмоқдаки, бирқанча шаҳарларнинг колхоз бозорларида, айниқса қишки ойларда сут нархлари давлат чакана нархларидан анча ошиб кетмоқда.

СССР Савдо министрлиги, СССР Гўшт ва сут маҳсулотлари саноати министрлиги, СССР Госплани ва СССР Давлат иқтисодий комиссияси сут маҳсулотлари ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш ва аҳолини сут блан та'минлашни яхшилаш зарурлигига етарлик баҳо бермаётирлар. Ҳолбуки сут аҳоли кўп талаб қиладиган ва зарур ҳамда энг фойдали бўлган озиқ-овқат маҳсулотидир. СССР Савдо министрлиги ва унинг маҳаллий органлари сут ва сут маҳсулотлари блан савдони уюштиришда жиддий камчиликларга йўл қўймоқдалар.

Шаҳарлардаги ва саноат марказларидаги аҳолини сут ва сут маҳсулотлари блан та'минлашни анча яхшилаш мақсадида СССР Министрлар Совети қарор қилди:

1. СССР Гўшт ва сут маҳсулотлари саноати министрлигига, СССР Савдо министрлигига, иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советларига сут маҳсулотлари ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш ва шаҳарлардаги ҳамда саноат марказларидаги аҳолини сут блан та'минлашни яхшилаш вазифаси юклатилсин, токи 1956 ва 1957 йиллар мобайнида бутун мамлакат бўйича шаҳарларда сут ва сут маҳсулотлари исте'мол қилиш 1955 йилдагига нисбатан камида икки баравар кўпайтирилсин. Тайёрлаш плани ва давлат йўли блан сотиб олиш планидан ташқари тушадиган сутни ҳамда иттифоқчи республикалар Министрлар Советлари ихтиёрида маҳаллий та'минот учун қоладиган сутни асосан сут маҳсулотлари ишлаб чиқаришга сарфлаш мақсадга мувофиқ деб ҳисоблансин.

2. 1956 йилда 55 та шаҳарда ва саноати ривож топган 8 та областьда сут ва сут маҳсулотлари (сут ҳисобида) сотиш 1955 йилдагига нисбатан 81 процент кўпайтирилсин, бунда шу нарса кўзда тутилсинки:

Аҳолини сут ва сут маҳсулотлари блан та'минлаш кескин суратда яхшилансин, токи Москва, Ленинград, Киев, Боку, Свердловск, Харьков, Горький, Тошкент, Куйбишев, Новосибирьск, Тбилиси, Сталино, Челябинск, Рига, Днепропетровск, Ростов-Дон, Қозон, Молотов, Саратов, Сталинград, Омск, Воронеж, Минск, Макеевка, Львов, Ярославль, Ереван, Запорожье, Сталинск, Олмаота, Қарағанда, Иваново, Нижний Тагиль, Магнитогорск, Тула, Кривой Рог, Уфа, Красноярск, Иркутск, Хабаровск, Кемерово, Владивосток, Таллин, Ворошиловград, Ижевск, Барнаул, Калинин, Вильнюс, Фрунзе, Ульяновск, Кишинев, Шахти, Ашхобод, Петрозаводск ва Сталинобод шаҳарларида бу маҳсулотларга бўлган талаб асосан давлат савдоси орқали қондирилсин;

Москва, Свердловск, Сталино, Ворошиловград, Челябинск, Кемерово, Молотов ва Горький областьларидаги шаҳарларда ҳамда саноат марказларида сут ва сут маҳсулотлари сотиш 1,5 — 2,5 баравар кўпайтирилсин.

Шу блан бирга ёғ ва пишлоқ ишлабчиқаришни кўпайтириш тўғрисида таклифлар ишлаб чиқиш топширилди.

3. СССР Гўшт ва сут маҳсулотлари саноати министрлигига 1956 йилда қўшимча равишда 1 миллион тонна сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш (сут ҳисобида) топшириғи белгилансин.

4. Иттифоқчи республикаларнинг Министрлар Советларига СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, СССР Гўшт ва сут маҳсулотлари саноати министрлиги ва СССР Савдо министрлиги блан келишиб, сут ва сут маҳсулотлари сотиш юзасидан белгиланадиган топшириқларни назарда тутиб, 2-нчи моддада санаб ўтилган шаҳарларга сут етказиб бериши лозим бўлган районларнинг қўшимча рўйхатини 1956 йил 1 мартгача тасдиқлаш вазифаси юклансин.

5. Шаҳарларга ва саноат марказларига сут етказиб берадиган районларда давлат йўли блан сут сотиб олиш планини ошириб бажаришга рағбатлантириш мақсадида, СССР Савдо министрлигига СССР Гўшт ва сут маҳсулотлари саноати министрлиги блан келишиб, шаҳарларда давлатга соттан сутлари учун гражданларга муқобил савдо тариқасида белгиланган нормалар бўйича сотмоқ учун бозор фондлари ҳисобидан 1956 йилда 300 минг тонна концентрат ем-хашак ажратиш вазифаси юклансин.

6. СССР Гўшт ва сут маҳсулотлари саноати министрлигига қуйидаги мажбуриятлар юклатилсин:

а) СССР Савдо министрлигига қуйидаги миқдорда сут маҳсулотлари, чунончи:

Ҳамма сут маҳсулотининг камида 55 проценти миқдорида сут;

240 минг тонна диета сут маҳсулотлари; 0,25 литр ҳажмли шишаларга қуйилган ҳамма қаймоқнинг камида 50 проценти миқдорида қаймоқ етказиб берсин;

б) 1956 йилда парафинланган қоғоздан ясалган шишаларда сут чиқариш: Москвада кунига 30 тоннагача, Ленинградда 30 тоннагача ва Киевда кунига 15 тоннагача кўпайтирилсин, шунингдек мактаб буфетлари учун 0,25 литр ҳажмли шишаларда сут чиқариш ташкил қилинсин.

7. СССР Гўшт ва сут маҳсулотлари саноати министрлигига, СССР Савдо министрлигига ҳамда СССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигига сутни ва сут маҳсулотларини савдо тормоқларига ҳамда умумий овқатланиш корхоналарига марказлаштирилган тартибда етказиб беришни уюштириш тўғрисидаги таклифларни бир ой муддат ичида ишлаб чиқиш ва СССР Министрлар Советига тақдим этиш вазифаси юклатилсин.

8. СССР Савдо министрлигига шаҳарларда ва саноат марказларида сут маҳсулотлари блан кенг савдо қилишни та'минлаш учун 1956 йилнинг 1-нчи ярмида қўшимча равишда 120 та ихтисослаштирилган сут магазини, озиқ-овқат магазинларида сут ва сут маҳсулотлари сотадиган 1000 та бўлим, сут сотиш учун йирик турар жой массивларида холодильник ускуналари бўлган 150 та павильон ва палатка ҳамда 100 та кафэ—сутхона очиш вазифаси юклатилсин.

Колонна залида Ф. М. Достоевский вафотининг 75 йиллигига бағишланган кеча

9 февральда Союзлар уйининг Колонна залида улуғ рус ёзучиси Фёдор Михайлович Достоевский вафот этган куннинг 75 йиллигига бағишланган тантанали кеча ўтказилди. Ана шу кунни Жаҳон Тинчлик Кенгашининг чақириғига мувофиқ, совет кишилари блан бир қаторда бутун прогрессив инсоният ҳам нишонламоқда.

Кечани Совет тинчликни ҳимоя қилиш комитети, СССР Ёзучилар союзи правлениеси, СССР Фанлар академияси, СССР Маданият министрлиги ва чет эллар блан маданий алоқа қилучи Бутуниттифоқ жамияти ташкил этди.

Пойтахт жамоатчилигининг жуда кўп вакиллари, шунингдек четэл ёзучилари залга тўпландилар.

Меҳмонлар орасида Москвадаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари, четэл элчихоналари ва миссияларининг ходимлари ҳам бор эди.

Президиум столи ёнида Совет тинчликни ҳимоя қилиш комитетининг раиси Н. С. Тихонов, СССР Ёзучилар союзи правлениесининг биринчи секретари А. А. Сурков, академиклардан И. И. Артоболевский, В. В. Виноградов, Украина ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий а'зоси Н. К. Гудзий ва бошқалар ўтирибдилар.

Президиум столи ёнида Достоевскийнинг набираси, ленинградли инженер А. Ф. Достоевский ҳам бор эди.

А. А. Сурков ўзининг кириш нутқида Достоевскийнинг ижодий гениуси жуда катта аҳамиятга эга эканлигини, унинг энг яхши асарлари жаҳон маданияти хазинасидан жой олганлигини уқтириб ўтди.

Профессор В. В. Ермилов Ф. М. Достоевскийнинг ижоди тўғрисида доклад қилди.

Докладдан кейин сан'ат мастерлари концерт қўйиб бердилар. Улар Ф. М. Достоевский асарларидан айрим парчаларни ижро қилдилар. (ТАСС).

СОВЕТ ИТТИФОҚИДА

Россия Федерацияси драматургларининг семинари

9 февральда Москвада Россия Федерацияси драматургларининг семинари ўз ишини тамомлади. Семинарда республиканинг турли шаҳарларидан келган элликка яқин авторлар қатнашди. Машғулотлар йигирма кун давом этди. Шу вақт ичида Москванинг атоқли драматурглари раҳбарлиги остида, пойтахт режиссёрлари ва танқидчиларининг иштироки блан семинар қатнашчиларининг янги пьесалари муҳокама қилинди. Семинарнинг охирги кунида СССР Ёзучилар союзи правлениесининг биринчи секретари А. Сурков ва РСФСР Маданият министрининг ўринбосари Н. Семенов блан учрашув бўлди. Улар семинар қатнашчиларига бирқанча амалий маслаҳатлар бердилар.

СССР Ёзучилар союзи, Бутунроссия театр жамияти ва РСФСР Маданият министрлиги драматургларнинг ҳарйиллик семинарларини беш йилдан бери ўтказиб келмоқдалар. Семинарларда муҳокама қилинган пьесаларнинг кўпи мамлакатимиздаги кўп театрларнинг репертуарига кирган. (ТАСС).

Москва шаҳри агитаторлари ва пропагандистларининг йиғилиши

9 февральда Москва шаҳар партия комитетида Москва шаҳри агитаторлари ва пропагандистларининг йиғилиши бўлди.

СССР Мудофаа министрлиги Бош сиёсий бошқармаси бошлиғининг ўринбосари адмирал С. Е. Захаров Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 38 йиллиги тўғрисида доклад қилди. (ТАСС).

Туркманистонда янги пахтакор районлар

АШХОБОД. (ТАСС). Туркманистонда янги пахтакор районлар ташкил этилмоқда. Баҳардин ва Каахка районларининг колхозлари шу йил кўкламда биринчи марта минг гектардан ортиқ ерга пахта экадилар. Бу районларнинг колхозчилари ва механизаторлари экишга тайёргарлик ишларини кучайтириб юбордилар. Ерлар ҳайдалмоқда, участкалар текисланмоқда, маҳаллий ва минерал ўғитлар ташиб чиқарилмоқда, кичик ариқлар қазилмоқда. Каахка районида пахта экиш учун ажратилган ерларни суғориш учун саккизта қудуқ қазилди. Иккита электростанция қурилмоқда.

Тожикистонда баҳори экинлар униб чиқди

СТАЛИНОБОД. (ТАСС). Тожикистоннинг водиларидаги районларда эрта экилган участкаларда баҳори экинлар қийғос униб чиқди. Данғара, Ёвон ва Кулобдаги колхозларнинг далалари кўмкўк бўлди. Бу районларнинг ғаллакорлари яқин кунлар ичида экинларни бороналаш ва озиқлантиришга тайёргарлик кўрмоқдалар.

КПСС XX с'езди шарафига

★

Мусобақа илғорлари

Қорасув районидаги саноат комбинатининг ишчи ва хизматчилари КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақани кучайтириш ва ички имкониятлардан кенг фойдаланиш натижасида январь ойи планини ошириб бажардилар.

Комбинатнинг ўртоқ Л. Брудас бошлиқ бош кийим тикиш цехининг коллективи цехлараро социалистик мусобақада ғолиб чиқиб, ойлиқ топшириқни 271,4 процентга етказиб бажарди. Цех ишчиларидан С. Каримова, Х. Эргашева, И. Ҳошимов ва бошқа ўртоқлар фақат а'ло сифатли маҳсулот бераётирлар.

Комбинатда галантерея цехи янгидан ишга туширилиб, тайёрланаётган маҳсулотларнинг ассортименти янада кўпайди. Корхона коллективи КПСС XX с'езди очилиши кунигача икки ойлик планни бажариш учун курашиб, смена ва ҳафталик топшириқларни ошириб бажараётир.

К. СОЛИҲОВА.

Мирзачўлда янги пахтакор совхозлар

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Мирзачўл ерларида бирқанча йирик пахтачилик совхозлари ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилди. Шу ерда Бушуев номидаги зотли моллар совхози базасида «Гулистон» номли пахтачилик хўжалиги барпо этилади.

Янги совхозлар бу йил йигирма минг гектарга яқин қўриқ ерларни ўзлаштирадилар, бу ерларнинг анчагина қисмига пахта экилади.

Янги совхоз посёлкалари қурилишига ҳамда уларни ободонлаш ишларига 41 миллион сўмдан ортиқ маблағ чиқарилди. (ЎзТАГ).

★

Юксак мукофотга сазовор бўлган кишилар

Умет ака совхозга 1946 йилда кўчиб келди. Совхоз дирекцияси уни дастлаб фермада мол боқувчиликка тайинлади. Орадан кўп ўтмай, Умет акани сут соғучиларнинг иши қизиқтириб қўйди.

— Мария опа, — деди бир куни у, совхознинг илғор сут соғучисига, — мени ўзингизга шогирд қилмайсиз-ми? Агар ўргатсангиз, мен ҳам сут соғучи бўлардим.

Мария опа аввал бироз ўйланиб қолди. «Балки менга ҳазиллашаётган бўлса керак» деган фикрни бошидан кечирди. Лекин Умет аканинг ма'ноли қараб туришидан унинг фикри қат'ий эканлиги сезилиб турарди. Шундай бўлса ҳам Мария опа синаб кўрмоқчи эди.

— Қўйинг, ўзингизнинг касбингиз ҳам яхши, эркак одамга сут соғишни ким қўйипти? — деди.

Мария опанинг бу сўзлари Умет акага жуда ботиб кетди.

— Нима, хотинлар қилган ишни эркаклар қилаолмайдими? Мана кўрасиз, барибир ўрганаман. Кейин сиз блан мусобақалашганим бўлсин, — деди.

— Хафа бўлманг, Уметвой. Мен сизни ҳазиллашаяпти, деб ўйлаган эдим. Агар бу ишга астойдил киришмоқчи бўлсангиз ўргатганим бўлсин!

Ўша кундан бошлаб Умет ака ишга киришди. Дастлабки кунлари у бир-икки сигирни соғиб кўрди. Бу вақтда янги шогирднинг қўллари қовишмас, чўккалаб ўтириб, оёқлари увишиб қолар, лекин Мария опа эринмасдан ўз тажрибаларини унга ўргатарди.

Мана, кунлар кетидан ойлар қувиб ўтабошлади. Умет ака фермага эрта келиб, кеч қайтадиган бўлиб қолди. У, кўп вақтини ўзига бириктирилган ҳарбир сигирнинг характерини яхшироқ ўрганишга сарфларди. Ҳарбир сигирни меҳр блан парвариш қилар, озуқа ва автопоилкаларини тез-тез текшириб кўрар ҳамда бериладиган озуқаларни сигирларнинг талаб ва эҳтиёжларига қараб беришни молбоқарларга тавсия қиларди.

Ҳадемай, Умет ака кўпдан бери орзу қилиб юрган касбни эгаллаб олди.

Умет Аметов 1953 йилда ўзига бириктирилган сигирлардан пландагига нисбатан анча кўп сут соғиб олганлиги учун устози Мария Ивановна блан 1954 йилда Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига қатнашиш шарафига муяссар бўлди. Ҳар иккала илғор сут соғувчи Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси Бош комитетининг Кичик олтин медали ва қимматбаҳо буюмлар блан мукофотланди.

Партия ва ҳукуматимизнинг бу юксак мукофотидан руҳланган илғор сут соғувчилар ғайратларига-ғайрат, кучларига-куч қўшиб фидокорлик блан меҳнат қилдилар.

Ўтган йили Мария Ивановна ўзига бирктилган 13 бош соғин сигирнинг ҳарбиридан беш минг литрдан, унинг мусобақадоши Умет Аметов эса 13 бош соғин сигирнинг ҳарбиридан 6100 литрдан ошириб сут соғиб олишга эришди.

★

Яқинда, Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасининг Бош комитети икки мусобақадошни катта Олтин медаль, велосипед ва «Балтика» радиоприёмниги блан мукофотлади.

— Биз, — дейди илғор сут соғучилар, — бу юксак мукофотни олар эканмиз, куч ва ғайратимизнинг янада ошиб кетганлигини ҳис қиламиз. Бу йил ўзимизга бириктирилган сигирларни яхши парвариш қилиш йўли блан ҳар йилдагига қараганда янада кўпроқ сут маҳсулотлари олиш учун курашамиз.

Мусобақадошларнинг бу сўзларидан ҳалол меҳнатга бўлган муҳаббат туйғулари барқ уриб турарди.

С. НУ'МОНОВ,
4-нчи «Вревский» наслчилик совхози.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

Ташкилий-оммавий ишлар савиясини юксак даражага кўтарайлик

Партия XX с'езди Директивалари проектида олтинчи бешйилликда саноат, қишлоқ хўжалиги ва халқимизнинг маданий-маиший ҳаёт масалалари соҳасида улуғвор ишларни амалга ошириш белгиланган. Бу вазифаларни амалга оширишда маҳаллий Советларнинг роли бениҳоя каттадир. Маҳаллий Советлар ташкилий ва оммавий ишлар савиясини янада юқори кўтариш блан хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини ҳал этмоқдалар.

Меҳнаткашлар депутатлари Пискент қишлоқ Совети кейинги вақтларда ташкилий-оммавий ишларни анча дуруст йўлга қўйди. Ўтган хўжалик йилида қишлоқ Совети бўйича давлатга пахта топшириш плани муддатидан олдин 8 ноябрьда бажарилди. Сталин номли колхоз планни 102,9 процент, Ленин номли колхоз 111 процент бажарди. Натижада ўтган йили қишлоқ Совети бўйича давлатга 1954 йилдагига қараганда 629 тонна ошиқ пахта топширилди.

Чорвачиликни ривожлантиришда ҳам муваффақиятларга эришилди. Соғин сигирларни қўлда боқиш усули амалга оширилди. Натижада сут соғиб олиш қарийб 2—3 баравар ортди. Чорва моллари учун қишга ем-хашак тайёрлаш ва уларнинг қишлов биноларини ўз вақтида ремонт қилишга алоҳида э'тибор берилди. Қишлоқ Совети бўйича давлатга дон, картошка, сабзавот, сут, тухум ва тери топшириш плани ҳам ортиғи блан бажарилди.

Қишлоқ Советида маданий қурилиш ва ободончилик соҳаларида ҳам бирмунча ишлар қилинди. Абдулла Тўқаев кўчаси капитал ремонт қилинди, район марказига артезан қудуқдан водопровод орқали сув келтириш ишлари амалга оширилди. Ўқиш хоналари, мактаблар ремонт қилинди. Бу ишларнинг ҳаммасига 30 минг сўмдан ортиқ маблағ сарфланди.

Қишлоқ Совети ўз ишини КПСС Марказий Комитети Пленумлари қарорлари асосида қайта қуриб, қишлоқ хўжалигининг барча тормоқларини кескин ривожлантириш учун кенг равишда ташкилий-оммавий ишлар олиб борди.

Қишлоқ Совети ўз сессияларини белгиланган муддатда ўтказиб турди. Ўтган йили ўтказилиши зарур бўлган 10 сессиянинг ҳаммаси ўтказилиб, уларда пахтачилик, чорвачилик, ипакчилик, ободончилик, соғлиқни сақлаш, мактаб-маориф, маданий-оқартув ишларига таъаллуқли масалалар узлуксиз равишда муҳокама қилиб турилди. Шу давр ичида ижроия комитетнинг 47 марта мажлиси бўлди. Ижроия комитет мажлисида ҳам хўжалик ва маданий қурилишнинг муҳим масалалари муҳокама қилинди.

Қишлоқ Совети ва унинг ижроия комитети меҳнаткашлар блан алоқани янада мустаҳкамлаш тўғрисида бирқатор тадбирлар кўрди. Депутатларнинг ўз сайловчилари олдида ҳисобот беришлари Советлар блан халқ ўртасидаги алоқани янада мустаҳкамлади. Қишлоқ Советининг 30 депутати қилган ишлари ва Советнинг иши юзасидан сайловчилар олдида ҳисобот берди. Қишлоқ Совети ва барча депутатлар навбатдаги ҳисоботга тайёргарлик кўрмоқдалар. Шунингдек, ижроия комитет кўп болали ва ёлғиз оналарга давлат нафақасини белгилаш масаласи блан ҳам доим шуғуллакиб келмоқда. 313 кўп болали ва ёлғиз болали оналарга нафақа олиш ҳужжатлари ўз муддатида расмийлаштирилди ва улар нафақа олишга тақдим этилдилар. Кўп болали оналардан 105 киши орден ва медальлар блан мукофотланди.

Қишлоқ Совети олдида турган сиёсий ва хўжалик ишларни амалга оширишда ёрдам бериш, сайловчилар наказларининг бажарилишини та'минлаш мақсадида 8 та доимий комиссия тузилган. Қишлоқ хўжалик доимий комиссияси (раиси депутат Ғуломов), халқ-маорифи доимий комиссияси (раиси депутат Первецкая), қурилиш-ободончилик доимий комиссияси (раиси депутат Парпибоев) ўз ишларини ҳартомонлама жонлантириб, қишлоқ Совети олдида турган муҳим вазифаларни бажаришда унга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Қишлоқ хўжалик доимий комиссиясининг фаолияти айниқса диққатга сазовордир. Доимий комиссия Ленин номли колхозда чорва молларининг қишловига тайёргарлик, ем-хашак тайёрлаш, чорва биноларини ремонт қилишда катта камчиликлар бор эканини аниқлади. Доимий комиссия бу масалани сессия муҳокамасига қўйди ва бу камчиликларни тезда бартараф қилишга район партия ва совет ташкилотларининг э'тиборини жалб этди.

Қурилиш-ободончилик доимий комиссияси қишлоқни ободонлаштиришда катта ташаббус блан ишлади. Комиссия ташаббуси блан кўчаларни тозалаш, қишлоқни кўкаламзорлаштириш, Охунбобоев номидаги маданият ва истироҳат боғини обод қилишда бирқанча ишлар қилинди. Комиссиянинг бевосита иштироки блан Ленин номидаги колхозда янги клуб, қизил чойхона, магазин, фельдпункт бинолари қурилди. Қишлоқ Советининг кекса депутати ўртоқ Парпибоев қишлоқни обод қилиш ишига катта ҳисса қўшиб келаётир.

Лекин ҳали ишимизда жиддий камчиликлар ҳам бор. Қишлоқ Совети территориясидаги колхозларнинг ҳаммаси ҳам давлатга пахта топшириш планини бажарди, деб бўлмайди. Андреев номли колхоз пахта тайёрлаш давлат планини 95,4 процент бажарди. Бу колхозга раҳбарлик қилаётган депутатлардан Омонтоев (колхоз раиси), Усмонов (колхоз партия ташкилотининг секретари) ўртоқлар колхозчиларнинг кучини пахтадан мўл ҳосил етиштиришга тўла сафарбар этаолмадилар. Шуни ҳам э'тироф қилиш керакки, ижроия комитет бу колхозга етарли даражада амалий ёрдам кўрсатмади.

Қишлоқ Советининг айрим депутатлари ўзларининг депутатлик бурчларини бажармаётирлар. Бунга мисол қилиб молия-бюджет комиссиясининг раиси Иванов, соғлиқни сақлаш комиссиясининг раиси Яҳ'ёев, йўл-кўприк қурилиши комиссиясининг раиси Ражабов ўртоқларнинг фаолиятсизликларини кўрсатиш мумкин. Бу ўртоқлар комиссия ишига раҳбарлик қилмаётирлар. Шу сабабли улар бошчилигидаги доимий комиссиялар Совет сессиясига, ижроия комитет муҳокамасига бирорта масалани қўймадилар. Ваҳоланки, қишлоқда молиявий соҳада ҳам соғлиқни сақлаш ва йўл қурилиши соҳасида ҳам қилинадиган ишлар кўп, камчиликлар ҳам бор.

Бу йил бизнинг қишлоғимиз олдида ҳам партия XX с'езди Директивалари проектида белгиланган улуғвор программадан келиб чиқадиган катта вазифалар турипти. Қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳаларини ривожлантириш, маданий-маиший қурилиш соҳасидаги вазифаларни тўла амалга ошириш қишлоқ Совети меҳнаткашларидан янада фидокорона меҳнат қилишни, ташкилий-оммавий ишларимизнинг савиясини янада юксак даражага кўтаришни талаб этади. Қишлоқ Совети, унинг депутатлари ва ижроия комитет бу вазифаларни амалга оширишда қишлоқ меҳнаткашларига бошчилик қилади, уларнинг бутун куч ва ғайратларини партия ва ҳукуматимиз томонидан қўйилган вазифаларни бажаришга сафарбар этади.

У. СОАТОВ,
Меҳнаткашлар депутатлари Пискент қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси.

1956 ЙИЛ ПЛАНИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРАЙЛИК!

Тошкентдаги «Радиодеталь» заводининг коллективи КПСС XX с'езди шарафига олган мажбуриятини бажариш учун курашиб, меҳнат унумдорлигини тобора оширмоқда. Пайвандлаш цехининг ишчилари смена нормаларини 1,5—2 ҳиссага етказиб бажараётир. **Суратда:** пайвандчи **Ҳадича Олимхўжаева** радиотехника учун шишали изолятор тайёрламоқда.
А. Аверьянов фотоси.

Москвалилар изидан

Участка мастери Толипов сменага бугун ҳарқачонгидан ҳам барвақт келди. У кечаги иш якунини кўриб чиққунча участка ишчилари тўпландилар.

Мастер сменада қилинадиган ишни ҳарбир участка а'зосига қисқача тушунтириб берди. Ишчилар аниқ топшириқ олгач, сменанинг бошланишига тайёргарлик кўрабошладилар.

...Лаққа чўғ бўлиб ёнаётган печьга синиқ металл парчалари кетма-кет тўкилмоқда. Ишчилар кокс ва ўтинни белгиланган миқдорда печьга ташлаб турибдилар. Улар биринчи эритмани ўз муддатида беришга ҳаракат қилмоқдалар. Мастер печьдаги қипқизил суюқ чўяннинг юзи катак-катак бўлиб турганини кўриб, печь лодкасини очишга рухсат берди. Қуювчилар тобланган суюқ чўянни формовка қилинаётган участкага тез-тез етказиб бераётирлар.

Мастер ҳарбир иш процессини диққат блан кузатиб турарди.

— Печьдаги чўяннинг ҳамавақт тобида бўлишига кўз-қулоқ бўлиб турилмаса, — дейди мастер, — қуюлма мўлжалдагидан камайиб кетиши ва брак кўпайиши мумкин. Шунинг учун печьнинг температурасини бир хилда сақлаб туриш лозим. Шундагина мўлжалланган қуйилмани олиш мумкин.

Цех коллективи ўртоқ Толиповни ўз ишининг устаси, деб атайди. У заводга Улуғ Ватан уруши йилларида оддий ишчи бўлиб келиб, сўнгра қуючилик касбини ўрганди. 7 йилдан бери Толипов қуюв цехидаги энг нозик операцияли участкада мастер бўлиб ишлаб келади. Эндиликда бу ҳунар унинг жонажон иши бўлиб қолди. У, ўз билимини янада ошириш учун илғор корхоналарнинг қуючилари блан ҳамкорликда ишлайди. У Москвадаги Любинск қуюв-механика заводида бўлиб, ундаги илғор иш методлари блан танишди ва кўп нарса ўрганиб қайтди. Шундан бери москвали ҳамкасблари блан хат олишиб туради. У ўзи блан ишлаётган қуювчиларни москвалиларнинг иш тажрибаси блан таништириб туради, уларнинг методларини ўз участкасида жорий қилади.

Ўртоқ Толипов мастерлик қилаётган участка энг нозик майда детальлар учун қуйилма тайёрлаб беради. Мастернинг ишни тўғри ташкил этаётгани туфайли бу участка коллективи системали равишда берилган топшириқни ошириб бажариб келаётир. Участка коллективи 1955 йил планини ҳам заводда биринчи бўлиб — ноябрь ойидаёқ бажарди ва йил охиригача планга қўшимча равишда 200 тонна чўян қуйилмаси берди.

Ҳозир бу участкадаги операцияларда 8 киши ўрнига 6 киши ишлаб, берилган топшириқ ошириб бажарилаётир. Зокиров, Шоаҳмедов, Аҳмедов сингари илғор ишчилар смена топшириғини икки ҳиссадан ҳам ошириб бажармоқдалар. Участка ишчилари олтинчи бешйилликнинг биринчи йили — 1956 йил планини муддатидан илгари бажариш ҳақида москвалилар ташаббусига қўшилиб, ҳар сменада қўшимча равишда 2 тоннадан қуйилма бермоқдалар.

Участка коллективи ўртасида КПСС XX с'езди Директивалари проекти муҳокама қилинганида, мастер ўртоқ Толипов бундай деди:

— Директивалар проектида ишлабчиқариш процессларини механизациялаш ҳамда автоматлаштириш анча кенгайтирилсин дейилган. Бу кўрсатма бизнинг корхонамизга ҳам таъаллуқли. Бизнинг заводимиз коллективи қишлоқ хўжалиги ишларини комплекс равишда механизациялаш учун ишлатиладиган машиналар ва асбоблар ишлаб чиқаради. Бунда бизнинг қуючилик цехимиз катта роль ўйнайди. Биз проектда белгиланган тадбирларни ма'қуллаш блан, уни амалга ошириш мақсадида астойдил меҳнат қиламиз.

Аҳил ва меҳнатсевар коллектив ўз сўзининг устидан чиқмоқда. Меҳнат вахтасида туриб ишлаётган ишчилар жонажон партиямиз XX с'езди очилиш кунигача икки ойлик топшириқни бажариш учун куч-га-куч, ғайратга-ғайрат қўшиб ишламоқдалар.

З. ШОКИРОВ.
«Узбексельмаш» заводи.

Қизил байроқли цех

Тошкентдаги биринчи босмахона коллективи 1956—1957 ўқув йили учун мўлжалланган 31 номдаги дарсликни теришга киришди. Ўртоқ В. Набиев мастерлик қилаётган участка ишчиларидан И. Зокиров, Ф. Хабибулина, Ф. Рихсиева, М. Абдуллаев ўртоқлар 35 кунда икки ойлик топшириқни бажардилар.

Ҳарф териш цехининг ишчилари КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақани кучайтириб, январь ойи топшириғини 110 процентга етказиб бажардилар. Бу цех коллективига социалистик мусобақада ғолиб чиққанлиги учун корхона кўчма Қизил байроғи берилди.

Босмахона коллективи 1956 — 1957 ўқув йили учун белгиланган дарсликларни муддатидан илгари тамомлаш мақсадида ишлабчиқаришдаги барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

С. ҒАФУРОВ.

МАТБУОТ ОБЗОРИ

Район газетаси ва чорвачилик масалалари

Оҳангарон районининг чорвадорлари КПСС Марказий Комитети январь Пленуми қарорларини изчиллик блан амалга оширмоқдалар. Чорвадорлар жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш соҳасида анчагина ишлар қилдилар.

Район партия комитети ва меҳнаткашлар депутатлари район Советининг органи **«Оҳангарон ҳақиқати»** газетасининг хабар қилишича, Ленин номли колхозда ҳам чорвачиликни ривожлантириш юзасидан бирмунча тадбирлар кўрилган. КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми қароридан кейин колхоздаги 58 бош сигир қўлда боқишга кўчирилди. Сут соғиб олиш эса анча кўпайди. 1954 йилда ҳарбир сигирдан ўртача 320 литр сут соғиб олинган эди. 1955 йилда эса ҳарбир сигирдан 850 литрдан сут соғиб олишга эришилди. Сут соғувчи ўртоқ М. Нажмиддинова ўзига бириктирилган ҳарбир сигирдан пландаги 700 литр ўрнига 1600 литрдан, ўртоқ М. Норматова эса ҳарбир сигирдан 1200 литрдан сут соғиб олишга муваффақ бўлдилар. Ҳамма моллар иссиқ биноларда боқилмоқда, ўз вақтида хашак, кунжара, лавлаги ва бошқа озуқалар берилаётир.

Лекин бу муҳим масалага райондаги Серго номли, Сталин номли, Ленин номли ва бошқа колхозларда ҳали ҳам етарли э'тибор берилмаётир.

«Бу колхозларда,—деб ёзади газета, — **чорва қишловига пухта тайёргарлик кўрилмаган, чорва қишловини та'минлашнинг муҳим шарти ҳисобланган ем-хашак тайёрлаш давлат плани бажарилмаган».**

Шу фактларнинг ўзи колхозларда чорвачиликни ривожлантириш масаласи блан жиддий шуғулланилмаётганлигини кўрсатади. Аммо «Оҳангарон ҳақиқати» газетаси бу соҳадаги камчиликларни дадил очиб ташламаётир, чорвачилик масаласини юзаки ёритмоқда. Газетанинг 1955 йил 79-нчи сонидаги «Чорва қишловига ҳамма нарсани тахт қилиб қўяйлик» сарлавҳали бошмақоласида Охунбобоев номли колхозда чорва моллари етарли миқдорда ем-хашак блан та'минлангани ва молларни боқиш яхши уюштирилгани ҳақида гапирилади.

Орадан кўп ўтмай газета ўзининг бу фикрига қарши чиқди ва 101-нчи сонида колхоз ҳақида қуйидагиларни ёзди:

«Оғилда боқилаётган сигирлар учун ҳалигача иссиқ жойлар қилинмаган. Колхоз правлениеси (раиси ўртоқ Х. Ўролов) ҳаддан ташқари парвосизлик блан қараб, чорва моллари учун етарли ем-хашак тайёрламаган. Далада кўпгина сомон, похол чириб ётмоқда, улар вақтида йиғиб олинмади».

Қайсисига ишониш керак? Газетада бундай чалкаш ва ноаниқ фактлар тез-тез учраб туради. «Оҳангарон ҳақиқати» газетаси чорвачиликка доир материалларни аҳ'ён-аҳ'ёнда босаётганига қарамай, улар бир-бирига ўхшаб кетади ва бир қолипда ёзилади. Айниқса газетанинг чорвачиликка бағишланган бошмақолаларида ана шундай фактларни кўплаб учратиш мумкин.

Яқинда бўлган район партия конференцияси жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини оширишга бир қатор колхоз раҳбарлари ҳали ҳам жиддий аҳамият бермаётганини та'кидлади. Шу блан бирга, конференция делегатлари «Оҳангарон ҳақиқати» газетаси чорвачилик масалаларини юзаки ва системасиз ёритаётганини ҳам кўрсатдилар.

Аммо редакция ходимлари конференция делегатларининг танқидидан ҳалигача тўғри хулоса чиқариб олганлари йўқ. Газета ҳамон эскича ишламоқда.

Газетанинг яқиндаги сонларидан бирида «XIX партс'езд» колхозининг чўпони ўртоқ Р. Қаршибоевнинг «Қўйларни соғ ва семиз қилиб ўстирамиз» сарлавҳали мақоласи босилди. Мақола жуда шошиб уюштирилган, унда чўпоннинг чорва молларни семиртиришдаги тажрибаси ҳақида ҳечнарса айтилмайди, мақола рақамлар йиғиндисидан иборат бўлиб қолган. Унда чорвадорнинг ҳақиқий сўзи йўқ, қўйларни боқиш, асраш ҳақида бир оғиз ҳам гапирилмайди. Шу хом-хатала мақолани ҳисобга олмаганда, «Оҳангарон ҳақиқати» газетасида кейинги 4—5 ой мобайнида чорвадорларнинг биронта ҳам мақоласи, хати ва хабари босилгани йўқ.

Район газетасининг активлари жуда кам. Унинг саҳифаларида ферма мудирлари, сут соғувчилар, молбоқар, чўпон ва зоотехникларнинг овози эшитилмайди. Қизиқ. Нега шундай бўлиб қолди? Бунинг сабаби равшан. Редакция ходимлари чорвадорлар блан яқиндан алоқа қилмай қўйишди, уларнинг ютуқларини, намунали иш тажрибасини оммалаштириш унутиб юборилди. Газета районда чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш учун мавжуд ички резервлардан фойдаланишда чорвадорларга яқиндан ёрдам бермаётир. Мол боқиш, сут соғиб олишдаги энг яхши иш тажрибалари пропаганда қилинмаётир. Чорвачиликка аҳамият бермаётган колхоз раҳбарлари, ферма мудирлари кескин танқид остига олинмай қўйилди. Оҳангарон — чорвачиликда катта ўрин эгаллайди. Районда юзлаб гектар ерга беда экилади, унинг бепоён яйловлари бор. Шунга қарамай, район чорвачилик соҳасида орқада қолаётир. Бу қолоқликнинг сабабларини газета саҳифаларида очиб ташлашга редактор ўртоқ Т. Шоисмоилов жур'ат қилмаётир. У ўз ишига мас'улиятсизлик блан қараб келмоқда. Район партия комитети эса ўз органига қониқарсиз раҳбарлик қилаётир. Бюро йиғилишларида редакторнинг ҳисоби эшитилмай қўйилди.

Газетани кўздан кечирган киши районда паррандачилик, чўчқачилик фермалари йўқ, деб ўйлайди. Аслида эса бундай эмас. Бундай фермалар колхозларда бор, броқ ҳали бу иш блан кўпчилик колхозларда етарли шуғулланилмаётир. Парранда ва чўчқаларни парвариш қилиш жойларда қониқарсиз аҳволда. Газета эса бунга э'тибор бермаётир.

Газета колхозларда чорвачиликни ривожлантиришга ёрдам бериш учун кўп иш қилиши мумкин. Бунинг учун аввало редакция ходимлари тез-тез чорва фермаларида бўлиб туришлари ва чорвадорлар блан яқиндан алоқа ўрнатишлари керак. Уларнинг иш тажрибаларини пропаганда қилиб, зоотехника фани ютуқларини кенг жорий қилишга эришмоқ зарур.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Расмият учун тузилган график“

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг 1955 йил 7 октябрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида танқидий мақола босилиб, унда Тошкентдаги подшипниклар ремонти заводида меҳнатни ташкил этишга э'тибор берилмагани, ишлабчиқариш графиги расмият учун тузилгани, завод ма'мурияти рационализаторлик ҳаракатини кучайтиришга ва технологияни такомиллаштиришга етарли даражада аҳамият бермаётгани кўрсатилган эди.

Ўзбекистон КП Октябрь район комитетининг секретари ўртоқ Шоисломовнинг редакцияга хабар қилишича, мақола район партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилинган. Бюрода завод ма'муриятининг нотўғри иш услуби қаттиқ танқид қилинган ва газетада кўрсатилган камчиликларни йўқотиш учун бирқанча тадбирлар белгиланган. Тошкент шаҳар партия комитети бюросининг қарори блан ўртоқ Ғаниев завод директори вазифасидан бўшатилган.

КПСС XX С'ЕЗДИНИНГ ДИРЕКТИВАЛАРИ ПРОЕКТИНИ МУҲОКАМА ҚИЛАМИЗ

Темирйўлчиларнинг шарафли бурчи

Темир йўл Тошкент бўлимининг коллективи СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1956—1960 йилларга мўлжалланган олтинчи бешйиллик плани юзасидан КПСС XX с'езди Директивалари проектини зўр хурсандчилик блан кутиб олди. Бутун совет халқи каби темирйўлчилар ҳам техника прогрессини, мамлакатимиз ишлабчиқариш кучларини янада зўр бериб ривожлантириш, меҳнаткашларнинг моддий ва маданий турмуш даражасини яхшилашнинг бу улуғвор программасини қизғин ма'қулламоқдалар. Темирйўлчилар партиямиз с'ездини муносиб кутиб олишга тайёрланиб, халқ хўжалиги юкларини ташишни тезлатиш ва яхши уюштириш учун астойдил курашмоқдалар.

Темир йўл Тошкент бўлимининг коллективи КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг тарихий қарорларини бажарабориб, бешинчи бешйиллик план топшириқларини юк обороти бўйича тўрт ярим йилда бажарди. Тўрт ярим йил мобайнида бешинчи бешйиллик планда белгиланганига нисбатан 9 процент кўп юк ташилди. Вагонлар оборотининг тезлиги эса 36 процент оширилди. Бу — бешйиллик план топшириғига қараганда икки баравар зиёддир.

1955 йил планини бажаришда ҳам яхши натижаларга эришилди. Тепловозларнинг ўртача суткалик тезлиги 6,2 процент оширилди, коммерсия ва техник тезлик плани 103 процент миқдорида бажарилди. Бўлимнинг деярли ҳамма корхоналари рентабель ишладилар. Бўлимда юк ташиш бўйича пландан ташқари 6 миллион сўмдан кўпроқ маблағ тежалди. Шунингдек тепловоз, паровоз, вагон деполарининг коллективлари ҳам давлатнинг бирнеча миллион сўм маблағини тежашга муваффақ бўлдилар.

Илғор машинистлар, диспетчерлар, вагонларни қаровчилар, йўл ва алоқа ходимлари, тарозибонлар, стрелкачилар ҳамда транспортнинг бошқа ходимлари ишлабчиқариш планларини, социалистик мусобақа шартларини бажаришнинг, меҳнат унумдорлигини оширишнинг ташаббускорлари бўлмоқдалар. Тепловоз машинистлари Бочаров, Немудров, Бирюков, Эрматов, Сотников ва бошқа ўртоқлар ана шулар жумласидандир. Бу ватанпарварлар янги мураккаб машиналарни бошқаришни тез ва пухта эгаллаб олиб, социалистик мусобақа илғорларининг олдинги сафида бормоқдалар. Айниқса улар оғир юкли поездларни юқори тезликда бошқариб, техник тезлик нормасини ҳардоим ошириб бажараётирлар, кўплаб ёқилғини иқтисод қилаётирлар. Ўтган йили тепловозчилар 8000 дан ортиқ оғир юкли поездни бошқариб бердилар ва натижада планда белгиланганидан ташқари икки миллион тоннадан кўпроқ юк ташидилар. Бу 1000 дан ортиқ поездни тузиш ва жўнатишга кетадиган вақт, минглаб паровоз, ўн мингларча вагонлар ҳамда кўплаб ёқилғини тежаш ва юк ташишда қўшимча фойдаланиш имконини берди.

Бу ютуққа ўз-ўзидан эришилмади. Партиявий-ташкилий, партиявий-сиёсий ишлар муттасил кучайтириб борилди, коллективнинг бутун куч ва ғайрати сиёсий ҳамда хўжалик вазифаларининг муваффақиятини та'минлашга қаратилди. Темирйўлчиларнинг ижодий ташаббусини ошириш, социалистик мусобақа байроғини кун сайин юқори кўтариш, бешйиллик ва йиллик планларни бажариш ҳамда ошириб бажариш учун курашни тинмай кучайтириш партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва ишлабчиқариш командирларининг диққат марказида турди.

Партия ташкилотлари ма'муриятнинг хўжалик фаолияти устидан контрольликни кучайтирдилар, сиёсий ва тарбиявий ишларни хўжалик вазифалари блан тўғри боғлаб олиб борадиган бўлиб қолдилар.

КПСС Марказий Комитетининг янги бешйиллик план юзасидан чиқарилган Директивалар проекти темирйўлчиларнинг сиёсий ва меҳнат соҳасидаги активлигини мисли кўрилмаган даражада ошириб юборди.

Олтинчи бешйилликда халқ хўжалигининг барча тормоқлари блан бир қаторда темир йўл транспорти ҳам ривожлантирилади. Темир йўлда юк ташиш обороти 1960 йилга бориб 1955 йилдаги даражага нисбатан 42 процент ошади. Дастлабки ма'лумотлар шундан далолат бермоқдаки, бизнинг бўлимимизда юк ташиш обороти бутун мамлакат миқ'ёсида белгиланган миқдорга нисбатан ҳам анча ортиқ бўлади.

Шу кунларда бўлимнинг барча участкаларида партия ташкилоти раҳбарлиги остида Директивалар проектини муҳокама қилиш қизғин давом этмоқда. Машинистлар, слесарьлар, темирчилар, токарьлар ва ва бошқа касб ишчилари коммунизм қурилишининг бу улуғвор программасини қизғин ма'қулламоқдалар. Партиямиз XX с'езди шарафига ўз зиммаларига янги, оширилган социалистик мажбуриятлар олмоқдалар.

Тепловоз депосининг донгдор машинисти ўртоқ Эрматов ўз коллективи номидан гапириб, тепловозчилар оғир юкли поездларни бошқариш техникасини янада мукаммал эгаллаб олиш, пландан ташқари минглаб тонна юк ташиб бериш ва кўп миқдордаги ёқилғини тежаш мажбуриятини олганликларини айтди. Тошкент темир йўл дистанциясининг ишчиси ўртоқ Раҳимов темирйўлчилар партиямизнинг шонли с'ездини йўлларнинг жорий ремонтини яхшилаган, баль кўрсаткичларини олий даражага кўтарган ва меҳнат унумдорлигини оширган ҳолда кутиб олишга сўз берганликларини айтди.

Вагон депосининг коллективи с'езд шарафига меҳнат вахтасида туриб, ишлабчиқариш кўрсаткичларининг кун сайин оширилишига муваффақ бўлмоқда. Слесарьлардан Содиқов, қуювчилардан Қурбонов, дурадгорлардан Ножевский ва бошқа ўртоқлар смена топшириқларини ҳардоим 150—200 процентга етказиб бажараётирлар, а'ло сифатли маҳсулот бермоқдалар.

Барча бошланғич партия ташкилотларида КПСС XX с'ездининг олтинчи бешйиллик план юзасидан чиқарилган Директиваларни проектини муҳокама қилишга бағишланган партия йиғилишлари бўлиб ўтди. Шуни қайд қилиб ўтиш керакки, партия йиғилишлари ғоявий юксак даражада, коммунистларнинг актив иштирокида ўтди. Коммунистлар бешйиллик план топшириқларини ҳамма кўрсаткичлар бўйича муддатидан олдин ва ошириб бажариш учун омманинг курашига бошчилик қилишга, ишлабчиқаришнинг барча соҳаларини янада зўр бериб ривожлантиришга сўз бердилар. Ташкилий, партиявий-сиёсий ҳамда тарбиявий ишларни кучайтириш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди. Агитация ва пропаганда ишига командирлар ҳамда партия-касаба союз активининг энг яхши кучлари жалб этилди.

Бўлим партия ва хўжалик активининг йиғилишида олтинчи бешйилликнинг биринчи йили плани юзасидан олинган янги, оширилган социалистик мажбуриятлар муҳокама қилинди ва қабул қилинди. Унда юк ортиш ва тушириш йиллик планини 25 декабрьгача бажариш ва пландан ташқари бир неча минг вагон юк ортиш; юк обороти планини 64 миллион тонна-километр ошириб бажариш, ишчи вагонлар оборотини бир процент тезлатиш, транзит вагонларнинг бекор туришини 3 процент камайтириш; тепловозларнинг техник тезлигини пландагига қараганда 3 процент ошириш, локомотивларнинг ўртача суткалик тезлиги бўйича йиллик планни 115 процентга етказиб бажариш; илғорларнинг иш тажрибасини оммалаштириш йўли блан поездларнинг 50 процентини оғир юкли қилиб тузишга эришиш ва 2,5 процент ёқилғини тежаш; вагонларга юкни зич қилиб ортиш методини барча станцияларда қўлланиш ҳисобига қўшимча юк ортиш учун 6000 вагонни бўшатиб бериш, юк ва пассажирлар ташиш таннархини бир ярим процент камайтириш ва бошқа тадбирлар назарда тутилган.

Бўлим коллективи 1956 йил юк ташиш планини муддатидан олдин бажариш юзасидан Арис ва Урсатьевск бўлимларининг коллективларини социалистик мусобақага чақирди ҳамда ҳозир ўз зиммасига олган мажбуриятни бажариш юзасидан ҳормай-толмай меҳнат қилмоқда. Бўлим темирйўлчилари КПСС XX с'езди шарафига социалистик мусобақани янада кучайтириб, январь ойи планини юк ортиш бўйича 106 процент бажардилар. Кўмир, пахта, минерал ўғит, қурилиш материаллари каби муҳим юкларни ташиш бўйича план тўла бажарилди.

Коммунистлар ишлабчиқаришда авангардлик ролини ўйнамоқдалар, социалистик мусобақанинг чинакам ташаббускорлари бўлмоқдалар. Тепловоз машинистлари Немудров, Эрматов, Мостовой, Люшненко, Нуриддинов, паровоз депосининг машинисти Мақсудхўжаев, Тошкент-товар станциясининг поезд тузувчиси Рўзибеков, вагон депосининг қуювчиси Қурбонов, диспетчер Жогов, бўлим навбатчиси Кондратьев, пассажир станциясининг навбатчиси Пятецкий, маневр диспетчери Сальников ҳамда бошқа ўнлаб коммунистлар ҳалол ва фидокорона меҳнатлари блан бошқаларга ўрнак кўрсатмоқдалар.

Лекин э'тироф этиш керакки, эришилган ютуқлар блан бир қаторда ишимизда ҳали кўпгина жиддий камчиликлар ҳам мавжуддир. Поездлар ҳаракатининг хавфсизлигини та'минлаш, поезд ва маневр ишларида бракка йўл қўйиш, техника эксплуатация қоидаларини бузиш, коммерсия браги ва унумсиз ҳаракатларга йўл қўйиш каби қатор нуқсонларга ҳали батамом хотима берилгани йўқ. Мавжуд ишлабчиқариш резервларидан тўла фойдаланилмаётир. Поездлар ҳаракати графиги қониқарсиз бажарилмоқда. Тепловозлар оборот пунктларида кўплаб бекор туриб қолмоқда, айрим машинистлар ёқилғини ошиқча сарф қилмоқдалар. Вагонларнинг темир йўл шохобчаларида, шунингдек юк ортиш ҳамда тушириш вақтида кўплаб бекор туриши каби ачинарли ҳол ҳали ҳам давом этмоқда.

Бу камчиликлар шунинг учун ҳам юз бермоқдаки, айрим участкаларнинг бошланғич партия ташкилоти меҳнат ва давлат интизомини бузиш ҳолларига йўл қўймоқдалар, ўз коллективлари ўртасида сиёсий-тарбиявий ва оммавий агитация ишларини бўш олиб бормоқдалар, интизомни бузучиларга муросасозлик қилаётирлар. Сиёсий бўлим эса барча бошланғич партия ташкилотларининг ишлабчиқаришда чинакам ташкилотчи бўлишларини тўлиқ та'минламаётир.

Партия, касаба союз, комсомол ташкилотларининг, хўжалик раҳбарларининг биринчи навбатдаги вазифаси—ўзларининг кундалик иш фаолиятларида омманинг ижодий ташаббусига бошчилик қилиш, илғорларнинг ватанпарварлик ҳаракатини кенг оммалаштириш, социалистик мусобақани чинакам ташкил этиш йўли блан ишлабчиқаришнинг тўхтовсиз юксалишини та'минлаш, коллективнинг асосий э'тиборини мавжуд камчиликларни тугатишга қаратишдан иборатдир. Шу блан бирга партиявий-ташкилий, партиявий-сиёсий ҳамда тарбиявий ишларни тобора кучайтириш, ҳарбир ходимни ўзига топширилган иш учун жавобгарликни сезиш, эришилган муваффақиятлардан мағрурланмаслик руҳида тарбиялаш лозим.

Партия ташкилотлари, партия ва хўжалик ходимлари оммага Директивалар проектини чуқур тушинтиришга алоҳида э'тибор беришлари керак. Олтинчи бешйиллик план вазифаларини меҳнаткашлар ўртасида пропаганда қилиш ишига вақтинчалик кампания деб эмас, балки узлуксиз равишда олиб бориладиган ҳамда тобора кучайтириб борилиши лозим бўлган агитация-пропаганда ишининг узвий, энг асосий қисми деб қаралиши зарур.

КПСС XX с'ездининг очилиш кунига оз вақт қолди. Мамлакатимиздаги барча меҳнаткашлар сингари темирйўлчилар ҳам уни янги-янги меҳнат совғалари блан кутиб олиш истаги блан тўлиб-тошганлар. Шубҳа йўқки, бўлимимизнинг коллективи партия ташкилоти раҳбарлиги остида ўз зиммасига олган янги, оширилган социалистик мажбуриятларни шараф блан бажаради. Мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш программаси бўлган олтинчи бешйиллик вазифаларининг тўла-тўкис бажарилишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

В. ЛУХМАНОВ,
Темир йўл Тошкент бўлими сиёсий бўлимининг бошлиғи.

Қишлоқ хўжалик илғорларининг область кенгаши

9 февральда, Свердлов номли концерт залида қишлоқ хўжалик илғорларининг область кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда пахта усталари, илғор сабзавотчилар, чорвадорлар, механизаторлар, каноп ва жут етиштирувчи колхозларнинг пешқадам кишилари, район партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, колхоз раислари, агрономлари, МТС ва совхозларнинг директорлари қатнашдилар.

Қишлоқ хўжалик илғорларининг область кенгашида қардош мусобақадош Ленинобод, Жанубий Қозоғистон областьлари ҳамда мусобақадош Андижон области пахтакорларининг вакиллари ҳам иштирок этдилар. «1955 қишлоқ хўжалик йили якунлари ва пахтачилик ҳамда қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини 1956 йилда янада ривожлантириш вазифалари ҳақида» Ўзбекистон КП область комитетининг секретари ўртоқ **С. Нуриддинов** доклад қилди.

— Партия ва ҳукумат томонидан кейинги икки йилда амалга оширилган тадбирлар, — дейди докладчи, — қишлоқ хўжалигини анча юксалтиришда катта роль ўйнади. Колхозчилар, МТС ва совхоз ишчиларининг ғайрат кўрсатишлари натижасида пахта ва луб экинлари ҳосилини тайёрлаш плани муддатидан илгари бажарилди. 1954 йилга нисбатан 2,5 минг тонна ортиқ гўшт, қарийб 5 минг тонна ортиқ сут, 2 миллион 700 минг дона тухум, 219 тонна жун ортиқ тайёрланди. Бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳам анча кўпайтирилди.

20 пахтакор райондан 17 таси, 235 колхоздан 189 таси, 2201 бригададан 1744 таси, 15 совхоздан 3 таси давлатга пахта топшириш планини муваффақиятли бажарди. Орджоникидзе район колхозлари 5721 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33 центнердан пахта топшириб, айниқса юқори кўрсаткичларга эришдилар. Ўртасарой район колхозлари ҳам 1954 йилга нисбатан ҳар гектар ҳосилини 4,6 центнердан ошириб, давлатга гектаридан 21,5 центнердан пахта топширдилар.

Шуни алоҳида кўрсатиш кераки, 99 колхоз об-ҳаво шароитининг ноқулай бўлишига қарамасдан, ҳар гектар ҳосилини ва давлатга топшириладиган ялпи пахта ҳосилини оширишга эришди.

КПСС Марказий Комитети январь Пленумининг чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш тўғрисидаги қарорини амалга ошириб, колхозчилар, МТС ва совхоз ходимлари барча тур чорва моллари сонини кўпайтиришга муваффақ бўлдилар.

Бу ютуқлар бизни ҳали қаноатлантирмайди.

1956 йилда областимиз ўтган йилгига қараганда бирнеча ўн минг тонна кўп пахта топшириши керак. Биз ҳар гектар ер ҳосилини ўтган йилга нисбатан 4 центнердан оширишимиз зарур.

Луб экинлари етиштирувчи колхозларимиз бу йил каноп-жут ҳосилини бир неча минг тонна кўпайтириб, давлатга 90 минг тонна поя топширишлари лозим.

Бу йил областьда ҳар гектар шоли ҳосилини ўртача 25 центнерга етказиб, ялпи ҳосилни ўтган йилга нисбатан 1,5 марта кўпайтиришимиз керак. Дон етиштиришни эса 2 баравардан ҳам кўпроқ оширишимиз лозим.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг картошка ва сабзавот етиштиришни кўпайтириш тўғрисидаги кўрсатмаларига амал қилиб, бу йил биз ўтган йилга қараганда 4 баравар кўп картошка, 2,5—3 баравар кўп сабзавот, 1,5—2 баравар кўп қовун-тарвуз етиштиришимиз зарур.

Чорвачиликни янада ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш учун ем-хашакка бўлган талабни э'тиборга олиб, бу йил маккажўхори ва оқ жўхори майдони 3—4 баравар кенгайтирилиши, бу экинлардан 150 минг тонна дон етиштиришимиз ва 400 минг тоннага яқин силос тайёрланиши лозим. Ҳар гектар ердаги дон учун экилган маккажўхори ва оқ жўхори ҳосилини 30 центнерга ва силос учун ўстирилган кўкпоя ҳосилини 250 центнерга етказиш керак. Токи, 1956 йилда ҳарбир сигир учун камида 6—7 тоннадан силос тайёрлаш мумкин бўлсин.

Бу йил беда майдонларини анча кенгайтириш ва ҳар гектар ердан олинадиган пичан ҳосилини 60 центнерга, уруғлик ҳосилини 2 центнерга етказишимиз лозим.

Чорвачилик маҳсулотларини етиштиришни кўпайтириб, ҳар 100 гектар ер ҳисобига 80 центнергача гўшт, 30 центнергача сут, 90 килограммгача жун олиш, дон экинлари майдонининг ҳар гектари ҳисобига 3000 донагача тухум олиш бизнинг энг муҳим вазифамиздир.

Ма'лумки, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ўтган йили март ойида қишлоқ хўжалигини планлаштириш тартибини ўзгартириш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Бу қарор жойларда ташаббусни ривожланишига, қишлоқ хўжалик экинларини тўғри жойлаштиришга, ерлардан тежаб-тергаб фойдаланишга, демак қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни тезда кўпайтиришга ёрдам беради.

Броқ, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг кўпгина ходимлари бу қарорнинг аҳамиятини ва уни амалга оширишда ўзларининг рольларини тўла тушуниб олмаганлар. Улар планни ҳартомонлама ўйлаб тузишда, қишлоқ хўжалик экинларини жойлаштиришда ва маҳсулот етиштириш топшириқларини белгилашда колхозларга ёрдам бермаётирлар.

Шунинг учун кўпгина колхоз ва районлар дастлабки планларни тузиш вақтида экин майдонлари структурасини ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришнинг миқдорини белгилашда асоссиз равишда пахта майдонларини ва бошқа муҳим экин майдонларини қисқартириш йўлига кирдилар. Кўп ҳолларда экин майдонларини янги ва қўриқ ерларни ўзлаштириш ҳисобига кенгайтириш, такрорий экин экиш, дарахтзорлар орасидаги ерлардан фойдаланиш ва ҳоказолар мутлақо кўзда тутилмади.

Масалан, Уртачирчиқ районидаги Сталин номли колхоз правлениеси хўжаликни планлаштиришда ана шундай камчиликларга йўл қўйган эди. Колхоз правлениеси план тузишда ер участкаларидан тўла фойдаланиш, такрорий экинларни экиш, ёш боғлар қатор орасига экин экиш, ўсиб турган маккажўхори қатор ораларига беда сепиш ва ҳоказо йўллар блан озиқ-овқат маҳсулотлари ва ем-хашакни кўпайтириш мумкинлигини э'тиборга олмаган эди.

Сталин номли колхоз правлениеси активларнинг ёрдами блан дастлабки планлаштиришда йўл қўйилган хатоларни тузатди. Лекин, Бекобод, Боёвут, Пискент, Чиноз ва Тошкент атрофидаги кўпгина колхозларда ҳам дастлабки планлаштиришда юқорида айтилган хато ва камчиликлар рўй бераётир.

Бундай хатоларнинг содир бўлишига сабаб шуки, район ташкилотлари ва МТСларнинг раҳбарлари, область қишлоқ хўжалиги бошқармаси, область план комиссияси ходимларининг ўзлари планлаштиришнинг кўпгина мураккаб масалаларини пухта билиб олмаганлар ва колхозларга амалий ёрдам бермаганлар.

Вазифа шундан иборатки, яқин кунларда колхоз ишлабчиқаришини планлаштириш, экинларни жойлаштиришни ҳамма жойда туғаллашдир. Бунда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулоти етиштириш ҳажми ҳам аниқланиши лозим. Ҳарбир колхоз шароитида тузилган бу планларнинг сўзсиз бажарилиши учун зарур бўлган конкрет ташкилий-техник тадбирлар белгиланиши лозим.

Пахта етиштиришни кўпайтиришнинг муҳим резервларидан бири ғўзани торқаторлаб, квадрат-уялаб ўстириш, қатор ораларини иккитомонлама ишлашдир.

Масалан, Ўртасарой район колхозлари 75 процент майдонда ғўзани квадрат-уялаб ўстирдилар ва қатор ораларини машиналар ёрдами блан иккитомонлама ишладилар. Натижада бу район колхозлари ҳар гектар ер ҳосилини 4,6 центнердан ошириб, давлат пахта тайёрлаш планини муддатдан олдин бажардилар.

Шу блан бирга ҳарбир тонна пахтани етиштириш учун сарфланадиган меҳнат анча камайди. Одатдагича ғўзалар қўл блан парвариш қилинганда бир тонна пахтани етиштириш учун 101 меҳнат куни сарфланса, қатор оралари иккитомонлама ишланганда, 46 меҳнат куни сарфланди.

Пахта етиштиришнинг янги, прогрессив усулнинг афзаллигини Ўртасарой районидаги Жданов номли колхоз ишларидан яққол кўрамиз. Бу колхоз бир йил ичида ҳар гектар ҳосилини 7 центнердан ошириб, хўжалик даромадини 1 миллион сўмга кўпайтирди.

Бу йил областимиз колхоз, МТС ва совхозлари 135 минг гектар, я'ни бутун пахта майдонининг 70 процентида чигитни квадрат-уялаб экиш ва қатор ораларини машиналар блан иккитомонлама ишлашни мўлжалламоқдалар. Бу 1955 йилдагига нисбатан икки марта кўпдир.

Броқ, бу белгиланган тадбир ҳозирча колхоз ва МТСларда амалий ва ташкилий ишлар блан мустаҳкамланмаётир. Верхневолинск районидаги 1-нчи МТС (директори ўртоқ Холбоев), Бекобод районидаги 3-нчи МТС (директори ўртоқ Кочубей), Боёвут районидаги 2-нчи МТС (директори ўртоқ Киселев)ларда техникани тайёрлаш ишлари айниқса орқада қолмоқда. Бу МТСларда ишга тайёрланган чопиқ тракторлари 30 — 60 процентдан сеялкалар 25 — 50 процентдан ошмайди. 1-нчи Боёвут совхозида (директори ўртоқ Нуриддинов), «Ўзбекистон ССР бешйиллиги» совхозида (директори ўртоқ Лобзов) ва бошқаларда ҳам аҳвол ана шундай.

Партия ва ҳукумат камқувват ва камҳосилли колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамлаш, уларни ўрта ва илғор колхозлар даражасига етказиб олишга ғоят катта аҳамият бермоқда. Ялпи пахта ҳосилини кўпайтиришнинг катта резерви қолоқ колхозларни илғорлар даражасига етказишдир.

Областимизда ҳар гектар ердан 15 центнердан кам ҳосил олган 67 пахтакор колхоз бор. Агар бу колхозларда ҳар гектар ҳосилини 20 центнергача кўтарсак, биз давлатга қўшимча равишда 34 минг тонна пахта бераолган бўлардик!

Юқоричирчиқ ва Қуйичирчиқ районларидаги қолоқ колхозларда ҳам каноп-жут пояларини кўпайтиришнинг катта резерви мавжуд. Агар бу районлардаги қолоқ колхозлар ўрта колхозлар даражасига етказилганда, давлатга 26 минг тонна қўшимча каноп-жут бериш мумкин бўларди. Бу эса каноп-жун ҳосилини ўтган йилдаги ўстиришимизга нисбатан 2,5 баравар кўп бўлар эди. Бизнинг камҳосилли ва камқувват колхозларга ёрдам беришдаги ишларимизда ҳали ҳам кўпгина формализм, ноаниқликлар бор. Биз бу колхозлар экономикасини ёмон, юзакигина биламиз, бу соҳада конкрет ташкилотчилик ишлари олиб бориш блан кам шуғулланамиз.

Яқин кунларда қолоқ колхозларда экинларнинг тўғри жойлаштирилганлигини ўрганиб чиқишимиз, бунда пахтага афзаллик бериш блан бирга бу колхозларга МТСларнинг энг яхши тракторчи ва механикларини бириктиришимиз, ишни энг кўп механизациялаштиришни, минерал ўғитларни ўз вақтида ташилишини та'мин этишимиз, колхозчиларга биринчи авансда ажратилган пул ва донни тақсимланиши юзасидан қаттиқ контроль ўрнатишимиз, бу колхозларда зарур ирригация-мелиорация ишларини механизмлар блан бажаришимиз керак.

Ўйланиб тузилган ва ўз вақтида амалга ошириладиган агротехника тадбирлари ҳам пахта ва бошқа экин ҳосилини оширишнинг катта резервларидан бири ҳисобланади.

Бунда масалага юзаки муносабатда бўлиш ярамайди. Ҳолбуки, бизда кўпинча минерал ўғитлар тупроқ хусусиятлари э'тиборга олинмасдан солинади. Азотли ва фосфорли ўғитлар дозаси нисбати, уларни ишлатиш муддатлари нотўғри белгиланади.

Қатор ораларини ишлашда ҳам агротехника қоидаларига етарли э'тибор қилинмайди. Қатор ораларини ишлаш сони ва культиваторларга иш органларини ўрнатишда тупроқ хусусияти ва даланинг ўт босганлик даражаси э'тиборга олинмайди.

Биз агротехника тадбирларини амалга оширишда ҳарбир колхознинг конкрет шароитини э'тиборга олиб иш қилсамизгина энг яхши натижаларга эришган бўламиз. Область қишлоқ хўжалик бошқармаси илмий-текшириш институтлари блан биргаликда ҳарбир колхоз, участка, массивларнинг агробиологик ва гидрогеологик хусусиятларини ҳисобга олиб, илмий жиҳатдан асосланган агротехника тавсияларини ишлаб чиқиши лозим.

Сўнгра ўртоқ Нуриддинов сув хўжалиги қурилиши масаласига тўхталиб, сув хўжалиги органлари раҳбарлари — Полвонов, Ронин, Терсидский, Романовский ўртоқларнинг яхши ишламаётганликларини кўрсатди. Бу раҳбарларнинг айби блан муҳим ирригация ва мелиорация об'ектлари ишга тушурилмаётир, каналларни тозалашда механизация жуда секинлик блан қўлланмоқда, магистраль каналларда авария бўлиб туриш ҳоллари ҳам бор.

«Узгидроводстрой» тресτи (Романовский ва Терсидский ўртоқлар) марказий Мирзачўл коллектори қурилишини чўзиб юбормаганида эди, Боёвут, Еттисой коллекторлари ва Сардоба массивларидаги сизот сувларни тортиш мумкин бўлар эди.

Докладнинг анчагина қисми сабзавотчилик, полизчилик масалаларига, мевачилик ва узумчиликни ривожлантиришга бағишланди.

Биз картошка, сабзавот, қовун-тарвуз ҳосилини ошириш йўли блан уларни кўпайтириш учун курашишимиз керак. Бунинг учун сабзавотчилик бригада ва звеноларида кўп экинчиликни тугатишимиз, яхшилаб ўйлаб туриб уларни махсуслаштиришимиз ва иложи борича картошка, сабзавот, полиз экинларини етиштиришнинг прогрессив усулларини кўп қўллашга ва ишни кенг равишда машиналаштиришга эришувимиз керак.

Картошка, сабзавот экинлари ҳосилини оширишда ғоят муҳим роль ўйнайдиган масала—экинлар уруғчилиги масаласи блан етарли шуғулланмай келаётирмиз.

Областимиз колхоз, совхозларида боғ ва токзорларни тиклаш соҳасида ҳам катта ишлар қилишимиз керак.

Бу йил баҳорда боғ ва токзорлар барпо қилиш юзасидан берилган топшириқни албатта ошириб бажаришимиз зарур. Шунда, боғларни совуқ уриш натижасида етган зарар ўрнини яқин йилларда тўлдиришимиз, боғ ва токзорлар майдонини янада кенгайтиришимиз мумкин бўлади.

Бу йил пилла ҳосилини икки баравар кўпайтиришимиз керак. Ўтган йил давлатга пилла топшириш плани бажарилмаганлигига қарамасдан кўпгина колхоз ва районлар бундан тегишли хулоса чиқармадилар, давлат планини сўзсиз бажарилишини та'мин этиш тўғрисида тадбир ўйлаб кўрмаётирлар.

Ипакчиликдаги жиддий камчилигимиз озиқа базасига кам э'тибор қилишимиздир. Тут дарахтларига ва тутзорларга яхши қарамаймиз, қуртни жадал боқиш усулини суст жорий қилмоқдамиз.

Докладчи чорвачиликни юксалтириш вазифаларига тўхталиб, бу соҳада кўпгина жиддий камчиликларга йўл қўйилганлиги ва унинг чорвачиликни ривожлантиришга ҳалақит бераётганлигини кўрсатиб ўтди.

Биз ҳали подаларни нормал урчитишга эришганимиз йўқ. Фермаларда қисир сигир ва совлиқлар кўп. Молларни нобуд бўлишига, талон-тарож қилинишига йўл қўйилади, давлатга семизлиги паст бўлган моллар топширилади, чўчқачиликни ривожлантиришга кам э'тибор берилаётир.

Ҳозиргача ҳам кўпгина колхозларда мол подалари, айниқса қора молларнинг структурасини нормаллаштиришга эришганимиз йўқ. Шунинг учун қора моллар составида сигирлар сони 40 процент бўлиши ўрнига 25 процент бўлиб қолмоқда. Айрим районларда аҳвол бундан ҳам ёмон.

Чорвачиликни янада ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини оширишдаги вазифамиз шундан иборатки, биз чорвачилик ем-хашак базасини янада кенгайтириш, моллар подаси структурасини ва зотини яхшилаш, колхозларнинг ўзидаги пода ҳисобига молларни кўпайтириш ишлари блан шуғулланишимиз зарур.

Чўчқачиликни ривожлантириш биринчи даража аҳамиятга эга бўлган вазифадир. Биз бу йил областьнинг барча колхозларида чўчқачилик фермалари ташкил этиб, давлат мажбурияти, давлатга сотиш планлари ва натурплатани асосан чўчқа гўшти ҳисобига бажарайлик!

Кўпгина колхоз правлениелари, раислари, бош бухгалтерлари колхоз маблағини тежашни ва уни қишлоқ хўжалик артели Уставига мувофиқ билиб сарф қилишни ўрганиб олмаганлар. Колхозларда кўпгина дебиторлар бўлиши, исрофгарчилик, ўғирликларнинг сабаби шуки, МТС тафтиш комиссиялари, партия, совет органлари правлениелар иши устидан систематик контрольлик қилмайдилар.

* * *

Колхоз, совхозларимиз кўклам арафасида турибтилар. Беда, эртаги картошка ва сабзавот, унинг кетидан чигит экишни кучайтириб юборишга саноқли кунлар қолди. Лекин кўпгина районларда, колхоз, совхоз ва МТСларда экин кампаниясига тайёргарлик жуда суст бораётир.

Область қишлоқ хўжалик бошқармаси, МТС директорлари, район партия комитетлари ва ижроия комитетлари яқин кунлар ичида барча МТС, колхоз, совхозларда ремонт ва тайёргарлик ишлари аҳволи блан танишишлари, кўкламга тайёргарликни февраль ойида туғаллашлари керак.

Чигит ва бошқа экинларни оммавий равишда квадрат-уялаб экишга ва экин қатор ораларини иккитомонлама ишлашга кўчишимиз муносабати блан, февраль ойи ичида колхозчилардан кўп кишини, МТС, совхоз ишчи ва механизаторларни янги усулда экишга ўргатишимиз лозим.

Колхозчилар ва совхоз ишчиларини тўла сафарбар қилиб, яқин 10 кун ичида зовур ва суғориш шохобчаларини тозалашни туғаллашимиз зарур. Ана шу давр ичида шўрхоқ ерларни ювиб, шу блан бирга ерда нам тўплаш учун суғориш ишларини ҳам қизитиб юбориш лозим.

Яқин 5—6 кун ичида Узглавсельснаб омборларида тўпланиб қолган минерал ўғитларни ташиб олиш талаб этилади. Маҳаллий ўғит жамғариш ва уни далага чиқариш ишлари ҳам қизитилиши керак.

Биз кўкламга тайёргарлик кўришда юз берган ҳозирги аҳволни тезда тузатишимиз, мўл ҳосил учун бошланган социалистик мусобақани кенг равишда кучайтиришимиз керак. Биз мусобақадошларимиз қардош Қозоғистон ва Тожикистон республикалари, Андижон области қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига кўкламга тайёргарлик кўришдаги камчиликларни яқин кунларда бартараф қилиб, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олишнинг асосий гарови бўлган экин кампаниясини муваффақиятли ўтказишга қобилиятли эканимизни амалда кўрсатишимиз зарур. Биз бу вазифани бажариш блан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XX с'езди Директивалари проектида белгиланган қишлоқ хўжалигини юксалтиришнинг улуғвор программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшган бўламиз.

Шундан кейин ўртоқ С. Нуриддинов доклади юзасидан музокаралар бошланди. Биринчи бўлиб Сирдарё район партия комитетининг секретари ўртоқ **Каримов** сўз олади.

— КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми ва ундан кейинги Пленумлари қарорларини бажариш учун курашиб, районимиз колхозлари ҳамда «Малик» совхозининг коллективи қишлоқ хўжалиги экинлари, айниқса пахта ҳосилини оширишда бирмунча ютуқларни қўлга киритдилар.

Кейинги икки йил ичида районимиз экин майдони партов ва бўз ерларни ўзлаштириш ҳисобига 2581 гектар ерга кенгайтирилди, шундан 2000 гектари пахтазорга айлантирилди.

Илғор методларни кенг қўллаиб ва механизациядан тўла фойдаланиб пахта етиштиришни тобора арзонлаштирмоқдамиз. Натижада қўл меҳнати бирмунча камаймоқда, ҳосил оширилаётир. Шундай қилганимиз туфайли районимиз ўтган йили пахта тайёрлаш давлат планини муваффақиятли бажарди.

Чорвачиликни ривожлантириш соҳасида ҳам бирмунча ютуқларга эришдик. Натижада районимиз даромади 1954 йилдагига нисбатан 5 миллионга кўпайди, колхозларимиз 1955 йилда ҳаммаси бўлиб 86 миллион сўм даромадга эга бўлдилар.

Ўртоқ Каримов кўкламга тайёргарлик кўриш масаласи тўғрисида гапирар экан, чигит экиш даври яқинлашиб қолаётганига қарамай ҳали тайёргарлик ишлари бўш эканлигини алоҳида уқтириб ўтади. 8 февральгача 14.846 гектар ердан 9540 гектари ҳайдалган. Сельхозснаб омборларидаги район учун ажратилган минерал ўғитнинг атиги 60 проценти ташиб олинган, планлаштириш ишларининг 26 проценти бажарилган, холос.

— Биз, ана шу камчиликларни тезда бартараф қилиш учун барча тадбирларни амалга оширамиз, — дейди ўртоқ Каримов ўз сўзида давом этиб, — бу йил районимизда квадрат-уялаб чигит экиш ҳажми кенгаяди, шунга қараб механизацияни етарли тайёрлаш учун курашмоқдамиз. Бу соҳада Тошкентдаги саноат корхоналарининг коллективлари бизга ёрдам беришлари, пахтачиликни ривожлантиришдек умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшиш учун курашишлари керак.

Шундан кейин Уртасарой районидаги 1-нчи МТСнинг директори ўртоқ **Ёдгоров** минбарга чиқади. Кенгаш қатнашчилари унинг сўзларини зўр э'тибор блан тинглайдилар.

Уртасарой районидаги 1-нчи МТС коллективи техникани кўкламга тез ва сифатли тайёрлашда ташаббус кўрсатиб, республика механизаторларига қарата Мурожаат қабул қилган эди. Ана шу Мурожаатда трактор, қишлоқ хўжалик машиналари ремонтини 10 февральгача туғаллаш мажбурияти олинган эди. Ўртоқ Ёдгоров кенгаш минбаридан туриб МТС коллективининг ўз мажбуриятини шараф блан бажарганлиги тўғрисида рапорт беради. 54 та чопиқ трактори, 22 та ҳайдов трактори, 52 та сеялка, 120 комплект «зиг-заг» боронаси ва бошқа машиналар кўкламга тахт қилиб қўйилган.

Ўртоқ Ёдгоров МТС коллективининг иш тажрибалари тўғрисида сўзлайди.

— Бизнинг энг муҳим вазифамиз, — дейди у, — МТС хизмат қилаётган зонадаги камҳосилли, камқувват колхозларга амалий ва яқиндан ёрдам беришдир. Масалан, биз 9 та колхозга хизмат қиламиз, шундан 7 таси камқувват ҳисобланарди. МТС механизаторлари ўтган йили ана шу қолоқ деб аталучи колхозларга яқиндан ёрдам кўрсатганлиги, у колхозларнинг барча ишини асосан механизация кучи блан бажариб берганликлари учун улар қолоқлик ботқоғидан чиқиб олдилар. Биз бу йил ҳам шундай қиламиз. МТСимиз зонасида яна бир-икки йилдан кейин камқувват, қолоқ, камҳосилли деб аталучи колхозлар қолмайди. Пахтачиликни ривожлантиришда энг муҳим резервлардан бири бўлган камқувват колхозларнинг экономикасини мустаҳкамлаш учун уларга амалий ёрдам берамиз.

Жанубий Қозоғистон область партия комитетининг секретари ўртоқ **Елагинга** сўз берилади. У, қардош мусобақадош қозоқ халқидан Тошкент область меҳнаткашларига алангали салом топширади.

— Областимиз саноат корхоналарининг коллективлари, — дейди ўртоқ Елагин, — партия XX с'езди Директивалари проектини зўр қониқиш блан муҳокама қилар эканлар, бешинчи бешйиллик планини муваффақиятли бажарганликлари, олтинчи бешйилликда ҳам янгидан-янги ютуқларга эришажакларини изҳор қилмоқдалар.

Ўртоқ Елагин ўз нутқининг кўп қисмини Тошкент ва Жанубий Қозоғистон области қишлоқ хўжалик ходимлари ўртасидаги социалистик мусобақанинг ғоят катта роль ўйнаётганлигига бағишлади.

— Областимиздаги бирқанча колхозлар, — дейди у, — Тошкент областидаги кўпгина колхозлардан ўзиб кетди. Биз 20 декабрьгача планда кўрсатилган ҳамма ерларимизни шудгор қилиб қўйдик. Аммо Тошкент областида бу иш ҳали ҳам жуда сустлик блан давом этмоқда. Бизда маҳаллий ўғит тайёрлашга алоҳида э'тибор берилади. Январь ойи ичи 100 минг тоннадан кўпроқ гўнг тўпладик. Ҳозирги кунларда ҳам бу иш қизғин давом эттирилмоқда. Февраль ойи давомида 1 миллион тоннага яқин гўнг жамғаришни мўлжалламоқдамиз.

Бу соҳада ҳам тошкентли ўртоқлар биздан орқада қолмоқдалар. Билишимизча, Тошкент область колхозлари январь ойи давомида атиги 44 минг тонна гўнг тайёрлаптилар. Ундан ташқари давлат томонидан берилган ўғитлар ҳам вақтида ташиб олинмаётир. Колхозларга ажратилган 17 минг тонна минерал ўғитнинг шу пайтгача давлат омборларида ётиши кечирилмас бир ҳолдир.

Тошкент область колхозларида чорвачиликни ривожлантириш масаласига ҳам аҳамият берилмаётирки, буни Жанубий қозоғистонлилар алоҳида та'кидлашлари керак. Тошкентлилар олтинчи бешйиллик охирига бориб гўштни 2,2 баравар кўпайтиришлари зарур. Агар бу вазифани қўй ва сигир гўшти ҳисобига бажарилади дейилса, хато бўлар эди. Биз ўз тажрибамиздан шу нарсани айтишимиз мумкинки, чўчқачиликни ривожлантириш гўшт ва ёғни кўпайтиришда энг муҳим резервдир. Масалан, областимиздаги Тулкибас районидаги «Победа» колхози 1955 йилда давлатга 130 тонна чўчқа гўшти ва ёғи топшириб, 1 миллион 100 минг сўм даромад олди.

Тошкент областида ҳам шундай қилиш мумкин, лекин бу вазифа бизнинг билишимизча, яхши бажарилмаётир. Агар Тошкент областидаги ҳарбир колхозда 20 тадан она чўчқа бўлса, область колхозлари йилига 14 минг тонна чўчқа гўшти етказиб беришлари ва сотишлари мумкин бўлар эди. Биз сизларни чорвачиликни ривожлантиришда Жанубий Қозоғистондан ўрнак олишга чақирамиз. Шу блан бирга, Жанубий Қозоғистон пахтакорлари Тошкент область пахтакорларидан тажриба ўрганишга ҳамавақт муҳтождирлар.

Пахтакорлар, механизаторлар, сабзавотчилар, каноп ва жут етиштирувчилар бирин-кетин минбарга чиқадилар. Улар амалга оширилиши зарур бўлган муҳим масалалар тўғрисида гапирадилар, ўз тажрибаларини сўзлаб берадилар, муваффақиятлари блан ўртоқлашадилар.

Картошка ва сабзавотчиликни ривожлантиришда қандай ишлар қилинаётганлиги тўғрисида Калинин районидаги Ворошилов номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ **Абдуллаев** батафсил сўзлаб беради.

— Партия ва ҳукуматимизнинг «Картошка ва сабзавот етиштиришни ҳамда тайёрлашни кўпайтириш тўғрисида» деб чиқарган қарори сабзавотчилик колхозлари ҳаётида жуда қувонарли воқиа бўлди. Партия ва ҳукуматимиз сабзавотчилик колхозлари тўғрисида ҳамавақт меҳрибонлик қилиб келмоқдалар. Биз бу қарордан илҳомланиб, картошка ва сабзавот экинлари ҳосилини илгари мўлжаллаганимиздан ҳам кўпроқ ошириш тадбирларини кўрмоқдамиз.

Биз экин майдонларидан максимал фойдаланиб, бир ердан икки марта ҳосил олиш, маккажўхори майдонини кенгайтириш учун ҳаракат қилаётирмиз.

Олинган мажбуриятларни бажариш йўлида анчагина иш қилиб қўйдик. Далаларга 1150 тонна маҳаллий ўғит чиқардик, ариқларни тозалаш, увотларни текислаш ва бошқа ишларда 300 дан ортиқ колхозчи ишламоқда. Ҳозиргача 34 100 кубометр ҳажмида коллектор ва зовурлар тозаланди. Биз бу ишни 15 февральгача туғаллаймиз.

Колхознинг бошқа соҳаларидаги участкаларида ҳам иш қизғин бормоқда. Парникларда кўчатларни ўтқазиш, чиринди тувакчаларда кўчат етиштириш ишлари жадал олиб борилмоқда. 10 гектар ерга эртаги сабзи экиб қўйдик. Теплица хўжалигида эртаги помидор ва бодрингларни териб, шаҳардаги дўконларимизга юбормоқдамиз.

Музокараларда сўзлаганларнинг кўпчилиги ўз нутқларини пахтачиликни янада ривожлантириш масалаларига қаратдилар. Пахтачилик тўғрисида сўзлаган нотиқлар бу соҳада ҳосилни ошириш учун квадрат-уялаб чигит экиш энг асосий, прогрессив методлардан бири эканлигини, бу методни барча колхозларда ҳам кенг қўлланиш зарур эканлигини алоҳида уқтириб ўтдилар.

— Ўтган йили биз янги, прогрессив методнинг ғоят зўр аҳамиятига унча э'тибор бермадик, — деди Янгийўл районидаги Сталин номли колхоз раиси ўртоқ **Ортиқов**, — кўпгина ерларимизга квадрат-уялаб чигит экқан бўлсак ҳам, иш сифатсиз бажарилгани учун, квадратлар тўғри бўлиб чиқмади. Натижа нима бўлди? Қарийб ҳамма еримизга оддий усулда чигит экиб пахта ҳосилини 1954 йилдагита нисбатан квадрат-уялаб экилган ерлардагига қараганда гектар бошига 2 — 3 центнердан камайтириб юбордик.

Бунда фақат колхознинг ўзи айбли эмас, райондаги бизга хизмат қиладиган 2-нчи МТС дирекцияси ҳам янги методни амалга оширишга етарли э'тибор бермади, механизатор-кадрлар ўз вақтида ўқитилмади, экиш агрегатлари тез-тез ишдан чиқиб турди. Шунга қарамай, МТС раҳбарлари бу йил ҳам квадрат-уялаб чигит экиш ишларига пухта тайёргарлик кўрмаётирлар. Экиш агрегатларига хизмат қиладиган кишилар шу вақтгача белгилаб қўйилмаган, режа симларини тайёрлаш иши айниқса ёмон аҳволда. Ўтган йили бизнинг колхозимизга келтирилган режа симлари ҳар қаерларда занглаб ётипти, МТС ходимлари эса уни сақлаш, узилганларини улаш тўғрисида ўйлаб ҳам кўрмаётирлар.

Ўртоқ Ортиқов ўз сўзининг охирида область сув хўжалиги ходимларини ҳаққоний суратда тўғри танқид қилди. Область ва район сув хўжалиги органлари ўз вакилларини колхозларга кўплаб юбораётган бўлса ҳам, улар бирорта амалий иш блан шуғулланмаётирлар, ҳали ҳам сводкабозликдан қутилмаганлар.

Янги, прогрессив методнинг пахтачиликни ривожлантиришдаги афзалликлари тўғрисида Пахта МТСнинг директори ўртоқ **Коломейцев** ҳам гапирди.

— Бирнеча йиллар давомида, — дейди у, — Октябрь районидаги кўпгина колхозлар пахта ҳосилини оширишда унча яхши натижаларга эришаолмай келар эдилар. Бу колхозларнинг а'золари ҳарқанча ҳаракат қилсалар ҳам, қўл кучи етишмаганлиги туфайли давлат пахта тайёрлаш планини бажараолмас эдилар. Сталин номли колхоз шу хилдаги колхозлар жумласига кирар эди.

1955 йилда Сталин номли колхоз а'золари янги методни дадиллик блан амалга оширдилар. 800 гектар пахта майдонининг 620 гектарига чигит тўғри бурчак-уялаб экилди, бошқа ерлардаги ғўзалар механизация ёрдамида яганаланди. Бу ерларнинг ҳаммасида ғўза парвариши иккитомонлама ўтказилди. Ғўзалар машина блан кўпроқ парвариш қилинганлиги учун кўсак кўп бўлди ва улар эрта етилди. Натижада ўтган йилларда қолоқ ҳисобланиб келган Сталин номли колхоз ҳар гектар ердан 24 центнердан ҳосил олиб, илғорлар даражасига етиб олди. Шунга қараб даромад ҳам кўп бўлди.

Бу хилдаги колхозлар МТС зонасида ягона эмас, Энгельс номли, Молотов номли, Киров номли қишлоқ хўжалик артельлари ҳам ғўза парваришини ва бошқа ишларни механизация асосида бажариб, пахта ҳосилини оширишда яхши натижаларга эришдилар.

МТСимиз механизаторлари бу блан қаноатланиб қолмайдилар. Биз бундан кейин ҳам пахтачиликни ривожлантиришда колхозларга техника жиҳатидан яқиндан ёрдам берамиз.

Ўртоқ Коломейцев тракторлар ремонти бирмунча кечикаётганлиги тўғрисида гапирар экан, бу соҳада запас қисмлар етказиб берувчи ташкилотларнинг раҳбарларини ҳаққоний суратда танқид қилади. У яна шуни ҳам уқтириб ўтадики, МТС хизмат қилаётган колхозларнинг ер рельефи паст-баланд бўлганлиги учун уларни текислашда қўшимча техника талаб қилинади. Бирқанча МТСларда ер текислаш машиналари иш йўқлиги учун бекор турганi ҳолда, ана шундай зарур жойларга нима учундир юборилмаётир.

Ўртоқ Коломейцев ўз сўзининг охирида бу йил пахта ҳосилини янада ошириш учун МТС коллективи пахтакорлар блан биргаликда астойдил курашажагини айтади. Шу блан бирга у, Чиноз МТСи механизаторларини 1956 йилда мўл ҳосил етиштиришда социалистик мусобақага чақиради.

Квадрат-уялаб чигит экишнинг колхоз хўжалигида муҳим роль ўйнаши тўғрисида Уртасарой районидаги Молотов номли колхоз агрономи ўртоқ **Ким** батафсил гапирди.

Молотов номли колхоз ўтган йилларда қолоқ ҳисобланарди. Пахтачиликда янги усул дадиллик блан қўлланилганлиги учун бир йилнинг ўзидаёқ ҳосил анча ошди ва меҳнат кам сарфланди.

— Броқ, — деб ўз сўзида давом этади ўртоқ Ким, — қўл кучи блан бажариладиган иш камаяётган бўлса ҳам, барибир пахтанинг таннархи илгаригидек аҳволда қолиб келмоқда. Нима учун шундай бўлаётир? Ғўза парвариши асосан механизация кучи блан бажарилмоқда, аммо бу соҳадаги айрим ишларга кўп куч сарф қилинмоқда. Масалан, коллектор ва зовурларни тозалашни олиб кўрайлик. Колхозларнинг раҳбарлари бу ишнинг тезроқ бажарилиши учун курашадилар, ҳақиқатда бу иш асосан қўл кучи блан бажарилади. Натижада пахта етиштириш учун ажратилган меҳнат кунининг кўп қисми шу хилдаги ишларга сарф бўлиб кетади.

Бундан ташқари, пахта тайёрлаш пунктларида ишларнинг конвейер усулида ташкил этилмаганлиги учун ҳарбир колхоз 5-6 кишини пахта ташишга юборади. Агар районда 10 та колхоз бўлса, 50-60 киши ана шундай ишлар блан банд бўлади. Бу ишларни механизация асосида бажариш вақти келмадимикин?

Колхоз агрономи ўртоқ Ким конструкторлар ҳамда ихтиро'чиларни ҳам танқид қилди. Биз улардан хурсандмиз, — деди у, — аммо улар ишида кўпгина камчиликлар бор. Кўрак териш машиналарида подборщиклар, хас-чўп тозалайдиган махсус қисмлар ўрнатилмаган. Бу камчиликни албатта тузатиш зарур.

Кенгаш қатнашчилари Андижон область ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ **А'замхўжаев**, Тожикистон ССР Ленинобод область партия комитетининг секретари ўртоқ **Бакиров**нинг нутқини зўр қониқиш блан тингладилар.

Ўртоқ А'замхўжаев Андижон область меҳнаткашлари КПСС XX с'ездига муносиб совға тайёрлаш учун курашаётганлари тўғрисида сўзлади. У, шу блан бирга Тошкент область пахтакорларининг айрим камчиликларини кўрсатди.

Ўртоқ А'замхўжаев Тошкент область пахтакорларини мўл ҳосил учун бошланган социалистик мусобақани янада кучайтиришга, икки область ўртасидаги тажрибаларни тез-тез ўртоқлашиб туришга, шу йўл блан пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини янада оширишга чақирди.

Ленинобод область партия комитетининг секретари ўртоқ Бакиров бу йил область пахтакорлари гектаридан 32 центнердан ҳосил етиштириш учун курашаётганликларини кенгаш қатнашчиларига сўзлаб берди. Бунинг учун ленинободлилар пахта майдонининг асосий қисмига чигитни 45x45 схемасида экадилар. Ҳозир область далаларида ерни чигит экишга тайёрлаш қизғин олиб борилаётир.

Ўртоқ Нуриддинов доклади юзасидан бўлган музокараларда Орджоникидзе район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Абзалов**, Бўка районидаги Вильямс номли колхоз раиси ўртоқ **Азаматов** ва бошқалар қатнашдилар.

Қишлоқ хўжалик илғорлари область кенгашида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари Н. А. Мухиддинов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси С. К. Камолов, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари О. А. Алимов ва Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари Р. Ғуломов ўртоқлар қатнашдилар.

Кенгаш қатнашчилари 1956 йилда мўл ҳосил етиштириш юзасидан ўз зиммаларига янги мажбурият қабул қилдилар. Шундан кейин кенгашда ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил етиштириб, 1955 йилда мусобақа илғори деган номга эга бўлган колхозларга Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Қизил байроқлари топширилди.

Шу блан қишлоқ хўжалик илғорларининг область кенгаши ўз ишини туғатди.

Америка ҳарбий органлари СССР устига ҳаво шарлари учираётганликлари тўғрисида

Совет ва четэл журналистларининг матбуот конференцияси

9 февральда Москвада, СССР Ташқи Ишлар Министрлигининг Алексей Толстой кўчасидаги биносида Америка ҳарбий органларининг Совет Иттифоқи устига ҳаво шарлари учираётганликлари тўғрисидаги масала юзасидан матбуот конференцияси бўлди.

Матбуот конференцияси совет ва четэл матбуот вакилларини ғоят қизиқтирди. Матбуот конференцияси бошланишидан илгариёқ бинонинг залида газета ва телеграф агентликларининг юзга яқин мухбири тўпланди. Журналистлар ушлаб олинган Америка аэростатларидан бирининг залга қўйилган жилди ва ускуналари блан қизиқиб танишмоқдалар. Ҳамма томонда фотоаппаратларнинг затворлари шиқиллайди. Мухбирлар фотоаппарат ўрнатилган контейнерга ёзилган сўзларни, фотография ва радиотехника асбоблари ҳамда ҳаво шарларининг бошқа ускуналари тайёрланган америка фирмаларининг номларини блокнотларига ёзиб олмоқдалар.

Совет Иттифоқи устида ушлаб олинган кўпгина ҳаво шарларининг кичкина бир қисмини ташкил этган бирнеча ўнлаб ҳаво шарларининг аппаратураси Ташқи Ишлар Министрлиги биносининг ҳовлисига ҳам қўйилган.

Матбуот конференциясини СССР Ташқи Ишлар Министрлиги матбуот бўлимининг мудири Л. Ф. Ильичев очди.

«Ма'лумки, — деди у, — Совет ҳукумати Америка ҳарбий органларининг СССР устига ҳаво шарлари учираётганликлари масаласи тўғрисида 4 февральда АҚШ блан Туркия ҳукуматларига ва 5 февральда Германия Федераль Республикаси ҳукуматига нота юборди.

Январь ойи ичида Совет Иттифоқи территорияси устида кўп миқдорда ҳаво шарлари ушлаб олинди. Бу шарларнинг Америка ҳарбий органлари томонидан Ғарбий Германия территориясидан учирилаётганлиги, шунингдек Совет Иттифоқи блан чегарадош бўлган ба'зи давлатлар территориясида жойлашган Америка ҳарбий базаларидан, масалан Туркия территориясидан учирилаётганлиги аниқланди.

Америка матбуотининг хабарига қараганда, АҚШ ҳарбий-ҳаво кучлари қўмондонлиги кейинги ой ичида махсус аппаратураси бўлган 500 та ҳаво шари учирилганига иқрор бўлди. Совет территориясида ушлаб олинган ана шундай ҳарбир шардан ҳархил аппаратура ва асбоблар топилди, бу аппаратура ва асбоблар асло метеорология кузатишлари учун эмас, балки аэрофотография разведкаси олиб бориш учун белгиланган.

Сизнинг кўз олдингизда ана шундай бир ҳаво шари турибди. У аппаратнинг ҳаво шари учган вақтдаги ҳолатини кўрсатади. Шунингдек бошқа кўпгина аэростатлар ҳам қўйилган. Сиз уларни кўздан кечиришингиз мумкин. Кўриниб турибдики, бу шарлар метеорологик элементларни, я'ни атмосфера босимини, ҳаво температурасини ва ҳаво намини кузатадиган аппаратурага эга эмас. Аммо уларда аэрофотографик разведка олиб борадиган аппаратура бор.

Бу шарларнинг ўзлари ҳам, улардан топилган аппаратура ҳам АҚШда тайёрланган. Сизлар мазкур шарларнинг ва аппаратуранинг қайси мамлакатда ва қайси фирмалар томонидан тайёрланганлигини ўз кўзингиз блан кўриб билиб олишингиз мумкин.

Ҳозирги вақтгача гап фақат бир типдаги шарлар устида борар эди. Америка ҳарбий ташкилотлари ана шу типдаги шарлардан ташқари яна Совет Иттифоқи территорияси устига юк ортилган шарлар ҳам юбормоқдалар. Бу юк СССРга қарши қаратилган варақалардан ва пропаганда адабиётларидан иборат.

Совет ҳукумати 1955 йил 28 сентябрьдаёқ АҚШ ҳукуматининг э'тиборини СССРга душманчилик руҳидаги варақалар ва пропаганда адабиётлари осилган ҳаво шарлари Ғарбий Германия территориясидан СССР устига учирилаётганлигига жалб қилган эди. Совет ҳукумати ўша вақтда, АҚШ ҳукумати Америка ташкилотларининг бу хил ҳаракатларини тўхтатиш ва шу шарларнинг самолётлар учун ва учуб бўлган хавфини бартараф қилиш учун зарур чоралар кўришни кутганлигини айтган эди.

Броқ, АҚШ ҳукумати бу соҳада ўз тегишли ҳеч қандай чоралар кўрмади. Бунинг устига, кейинги вақтда ҳаво шарлари учириш, айниқса ҳарбий разведка мақсадлари учун тегишли аппаратура блан таъминланган ва бу ерда сизнинг кўздан кечиришингиз учун қўйилган типдаги шарларни учириш кенг тус олди, бу ҳол авиация учун ҳам, мамлакатларнинг аҳолиси учун ҳам жиддий хавф туғдиради.

Америка ҳарбий органларининг мана бу хил ҳаракатларининг ҳаммасини «уруш ёқасида туриб иш кўриш» сиёсатини, я'ни жаҳон жамоатчилиги қоралаган сиёсатни юргизиш йўлидаги уринишдан бошқа нарса деб ҳисоблаш мумкин эмас. Бу ҳаракатлар Совет Иттифоқининг территориал дахлсизлигини поймол қилади. Бу ҳаракатлар халқаро ҳуқуқнинг ҳамма таниган принципларини қўпол равишда бузиш демакдир, бу принципга биноан ҳарбир давлат ўз территорияси устидаги ҳаво бўшлиғи устидан тамомила ва тўла суверенитетга эгадир.

Совет ҳукумати 4 февральда АҚШ ҳукуматига юборган ўз нотасида қат'ий норозилик билдирди ва АҚШ ҳукуматидан Америка ҳарбий органларининг йўл қўйиб бўлмайдиган ана шу ҳаракатларини дарҳол тўхтатиш учун тегишли чоралар кўришини талаб қилди.

Биз сизларни, совет ва четэл матбуоти вакилларини, америка ҳарбий органлари томонидан СССР устига учирилаётган ва «метеорологик шарлар» деб аталган шарларнинг қандай мақсадларга хизмат қилаётганлигини ўз кўзингиз блан кўриб ишонишингизга имкон бериш учун бу ерга таклиф этдик. Ҳатто бу шарлар ҳақиқатан ҳам метеорологик кузатишлар учун учирилганларида ҳам, Совет Иттифоқи территорияси устида бу хил ҳаво шарларининг учирилиши унинг территориал дахлсизлигини поймол қилиш бўлур эди.

Шундай экан, бу шарлар «метеорологик» ма'лумотлар тўплаш, «жуда баланд булутларни» суратга олиш учун гўё «илмий» мақсадларда учирилаётганликлари тўғрисидаги гапларнинг нақадар бема'ни эканлигини ўзингиз тушуниб олишингиз мумкин. Биз мутахассислар берган информацияни сизларнинг диққатингизга тақдим этамиз».

Л. Ф. Ильичев матбуот конференцияси қатнашчиларини техника эксперти полковник. А. В. Таранцов блан таништирди. У СССР устида ушлаб олинган америка аэростатлари тўғрисидаги ба'зи техника ма'лумотларини келтирди.

«Ушлаб олинган аэростатларни ўрганиб чиққанда, — деди А. В. Таранцов, — шу нарса аниқландики, аэростатлардан ҳарбири:

— Ичига водород тўлдирилган, 1600 кубометрга яқин ҳажмда бўлган ва 650—700 килограммга яқин юкни кўтараолган шардан иборат. Шар юпқа, тиниқ органик материалдан ишланган;

— Жуда кўп фотография плёнкаси ва суратга олинадиган жойнинг координатини белгилайдиган техника асбоби бўлган икки об'ектли аэрофотос'ёмка аппаратидан;

— аэростат учиб юрган вақтда ердан туриб унинг йўлини кузатиб туришни, балластни ташлаш йўли блан унинг белгиланган баландликда учишини, фотоаппаратни автоматик равишда бошқаришни ва учиш тамом бўлган пунктларда аппаратурани парашютларда туширишни та'минлайдиган радиотехника аппаратурасидан иборат.

Аппаратурани та'минлаб турадиган электр запаслари 7—10 сутка мобайнида учишга етарлидир.

Аппаратуранинг оғирлиги 350 килограммга, балластнинг оғирлиги қарийб 300 килограммга етади.

Шуни уқтириб ўтиш зарурки, атмосферани текширган вақтда атмосфера босими, ҳаво температураси ва нами каби метеорологик элементларни ўлчаш зарурлиги ҳаммага ма'лумдир. Броқ, ушлаб олинган аэростатларнинг биттасидан ҳам ана шу метеорологик элементларни ўлчаш, шунингдек бу ўлчашларнинг натижаларини радио орқали билдириш имкониятини берадиган ҳечқандай аппаратура топилмади. Аммо, бу аэростатлардан аэрофотография разведкаси олиб бориш учун мўлжалланган аппаратура топилди.

Бу ҳаво шарлари ва уларга осилган аппаратура авиация учун ҳам, ерда уларни йиғиштириб олучи кишилар учун ҳам хавфлидир. Аппаратурадаги портловчи пиропатронлар, улар блан қандай муомала қилишни билмаган тақдирда кишиларни жиддий равишда майиб қилиши мумкин.

Радиоаппаратураси бўлган конвейерлардан инглиз тилида «махфий» деган штамп қўйилган картон бланкалар топилди. Бу бланкаларга радиоаппаратурасини ўрнатиш учун зарур бўлган ма'лумотлар ёзилган. Бу ҳол аэростатларни учиришга махфий тартибда тайёргарлик кўрилганлигидан дарак беради.

Аппаратура конструкциясининг технологик хусусиятлари АҚШда бу аппаратурани кўплаб ишлаб чиқариш ташкил қилинганлигини кўрсатади.

Аэростатларни учириш ва уларнинг учиб юришини та'минлаш кенг тармоқли ва мураккаб ташкилотни, бунинг учун махсус хизматни талаб қилади. Бу ишни хусусий шахслар ёки ташкилотлар уюштиролмайди».

Матбуот конференциясида ҳозир бўлганлар томонидан кўпгина саволлар берилди. Улар ҳаво шарларининг аҳоли учун ҳам қандай хавфи нимадан иборат эканлиги тўғрисидаги масала блан айниқса қизиқдилар. Л. Ф. Ильичев ва А. В. Таранцов бу саволларга жавобан айтдиларки, биринчидан, бундай шарларнинг учиш трассаси пассажир самолётлари блан тўқнашиш хавфини туғдиради, бу эса ҳалокат юз бериши ва кишиларнинг ҳалок бўлиши хавфини туғдиради. Иккинчидан, ерга қўнган ҳаво шари портлаши мумкин. Учинчидан, оғир аппаратура очилмаган парашют блан тушганда биноларни, телефон ва электр линияларини бузиши, ёнғинлар чиқариши ва кишиларни ҳалок қилиши мумкин. Тўртинчидан, аппаратурада пиропатронлар борки, уларнинг портлаши кишиларни жиддий майиб қилиши мумкин.

«Красная Звезда» газетасининг вакили, бу аэростатлар қандай баландликда учади, деб сўради. Бу саволга бундай деб жавоб берилди: аэростатлар турли баландликда — 4 — 5 минг метрдан 20 минг метргача баландликда учади. Кўпгина ҳаво шарлари транспорт ва пассажир самолётлари учадиган баландликларда учиб юради. Кўп ҳолларда кучли ҳаво оқимлари бу шарларни пассажир самолётлари учадиган баландликка чиқариб қўяди.

Америкадаги Интернейшнл ньюс сервис агентлигининг мухбири, аэростатлардан топилган суратлар орасида Совет Иттифоқи территорияси суратга олинган фоторасмлар борми, деб сўради.

Полковник А. В. Таранцов бу саволга жавобан ҳаво шарларининг биридан топиб олинган узун ва кенг фотоплёнкани ёйиб кўрсатди. Бу плёнкага совет территориясининг бирқанча участкалари сурати олинган. Мухбирлар ўринларидан туриб, СССР устига ҳаво шарлари учиришдан ҳақиқатда қандай мақсадлар кўзда тутилаётганлигидан дарак берувчи бу плёнкани қарайдилар.

«Юманите» газетасининг мухбири бундай деди: модомики Совет Иттифоқи территорияси устига ҳаво шарлари юборилаётганига булутларнинг пайдо бўлиш процессини суратга олиш истаги баҳона қилиб кўрсатилаётган экан, у вақтда булутларни суратга олиш нима учун, масалан, Германия Федерал Республикаси территорияси устида ўтказилмайди, деган савол туғилади. Истеҳзо блан берилган бу савол ҳозир бўлганларнинг қаттиқ кулгусига сабаб бўлди.

Мухбирлардан бири: агар америка ҳарбий органлари Совет Иттифоқи устида булутлар қандай пайдо бўлиши блан қизиқаётган бўлсалар, уларнинг бу ҳақдаги ма'лумотларни ҳаво шарлари учирмасдан, балки расмий тартибда сўраб олишлари мумкин эмасми? деб сўради. Бу саволга берилган жавобда, албатта, бундай қилиш бемалол мумкин эди, деб кўрсатиб ўтилди. Бундан ташқари, совет радиоси кунига бирнеча марта об-ҳаво ма'лумотларини эшитдириб туради. Бу ма'лумотларни дун'ёнинг ҳамма жойларида қабул қилиб олиш мумкин. Бу ма'лумотлар атмосферада бўлаётган процесслар тўғрисида етарли даражада тўлиқ тасаввур беради.

«Труд» газетасининг мухбири ҳаво шарларининг учиш хусусиятлари тўғрисида савол берган эди.

Жавобда шундай деб айтилдики, мавжуд халқаро битимга биноан, бошқа мамлакатлар каби Совет Иттифоқи ҳам 10 километр ва ундан ҳам баландликдаги ҳаво оқимларининг аҳволи тўғрисида ҳамма мамлакатларга, шу жумладан Америка Қўшма Штатларига ҳам муттасил ахборот бериб туради. Шу сабабдан АҚШ ҳарбий ма'мурлари йилнинг кўп қисмида ҳаво оқимлари Совет Иттифоқи территорияси томонига эсиб турганлигини билиб, шундан фойдаландилар. Улар ҳаво шарлари учиришни метеорологик тадқиқотлар учун эмас, балки разведка мақсадларида ташкил қилдилар. Йилнинг айрим даврларида ҳаво шарларининг бошқа мамлакатларга, масалан, Францияга, Бельгияга, Англияга учиб кетишлари мумкин, албатта. Бу шарлар ана шу жойларда ҳам авиация учун ҳам, аҳоли учун ҳам кўпгина кўнгилсиз ҳодисаларни вужудга келтиришлари мумкин.

Аэростатлар қандай ушлаб олинади, деб савол берилган эди. «Ҳархил усуллар блан ушлаб олинади, — деди Л. Ф. Ильичев. — Аэростатларни ушлаб олиш усули муҳим эмас, балки оқибати муҳим».

«Известия» газетасининг вакили, совет ташкилотлари АҚШ ёки Ғарбий Европа томонига шу хилдаги шарларни учираоладиларми, деб сўради.

Л. Ф. Ильичев жавоб бериб, мавжуд техника имкониятлари ва метеорология шароитлари буни қилиш имкониятини беради, деди.

Бошқа саволларга жавобан, СССРда кўпгина ҳаво шари, Совет Иттифоқи территорияси устига учирилган ҳаво шарларининг кўп қисми ушлаб олинганлиги айтилди. Бундай ҳарбир ҳаво шари тахминан 50 минг доллар турганлиги ҳам қайд қилиб ўтилди. Бу суммани Америка ма'мурлари расмий равишда айтган ҳаво шарлари сонига кўпайтирсак, Америка ҳарбий ма'мурларининг разведка мақсадларида катта маблағ сарфлаётганликларини билиб олиш мумкин. Бунинг устига ҳаво шарларини ердан кузатиб туриш ва муайян пунктларда уларни ерга тушириш учун кенг тармоқли радиостанциялар бўлиши талаб қилинади.

Матбуот конференцияси тамом бўлганидан кейин мухбирлар залдаги ва ҳовлидаги ускуналарни, фотоаппаратларни ва бошқа материалларни яна диққат блан кўздан кечирдилар. Бу материаллар Америка ҳарбий ташкилотларининг Совет Иттифоқи территорияси устига ҳаво шарлари учириб, халқаро ҳуқуқ нормаларини қўпол равишда бузаётганликларини ва ҳаво транспорти ҳамда аҳоли учун жиддий хавф туғдираётганликларини исботлайди.

ШАРЛАРНИ УЧИРИШ ТЎХТАТИЛСИН

Румыния ҳукуматининг АҚШ ҳукуматига нотаси

БУХАРЕСТ, 9 февраль. (ТАСС). Газеталарнинг хабар беришича Америкада ишланган автоматик фотокамералар, қабул қилиш-эмитирлаш радиостанциялари ва бошқа юклар осилган ҳаво шарлари кейинги вақтларда Ғарбий Германиядан Румыния территориясига учирилганлиги муносабати блан Румыния ҳукумати АҚШ ҳукуматига протест нотаси юборди. Нотада бундай дейилади: Америка ҳарбий органлари томонидан ҳаво шарларининг учирилиши ҳаво алоқаси учун, республиканинг ички ва халқаро йўлларида учаётган самолётлар пассажирлари ва экипажларининг ҳаётига жиддий хавф туғдиради. Ерга тушган шарларнинг портлаши натижасида бахтсиз ҳодисалар рўй берди. Анча киши ярадор бўлди.

Америка ҳарбий органларининг ана шу ишлари, дейилади нотада, Румыния Халқ Республикасининг суверен ҳуқуқларини бузишдан ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг асосий принципларини бузишдан бошқа нарса эмас.

Румыния ҳукумати шарларнинг учирилишини дарҳол тўхтатишни талаб қилади.

Ҳиндистон миллий конгресси партиясининг с'езди

Ижроия комитетнинг мажлисида

ДЕҲЛИ, 9 февраль. (ТАСС). Кеча Амритсарда Ҳиндистон миллий конгресс партияси ижроия комитетининг мажлисида халқаро аҳвол тўғрисидаги, иккинчи бешйиллик план тўғрисидаги ва штатларни қайтадан тузиш ҳақидаги резолюциялар муҳокама қилинди.

Халқаро аҳвол муҳокама қилинганидан кейин комитет резолюция қабул қилди. Комитет бу резолюцияда тинч-тотув яшашнинг беш принципига ишонганлигини та'кидлайди, ҳарбий пактларни қоралайди ва жаҳон давлатларини «Женева руҳи»ни сақлашга чақиради.

Комитет ўз мажлисида иқтисодий сиёсатни муҳокама қилишга ва хусусан иккинчи бешйиллик планни муҳокама қилишга кўп э'тибор берди.

Матбуотнинг билдиришига қараганда, комитет штатларни қайта тузиш масаласини муҳокама қилган ва бу масала юзасидан 23 январьда қабул қилинган ўз резолюциясини с'езд тасдиқига топширишга қарор қилган. Бу резолюцияга ба'зи ўзгартишлар киритиш эҳтимоли бор.

Судан ташқи ишлар министрининг Хавфсизлик Кенгашига телеграммаси

НЬЮ-ЙОРК, 9 февраль. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлигининг БМТ ҳузуридаги мухбири билдиради: Судан ташқи ишлар министри Муборак Зоруқ Хавфсизлик Кенгашининг раиси А. А. Соболев ва кенгашнинг барча а'золари номига телеграмма юборди. Муборак Зоруқ бу телеграммада Суданни БМТга қабул қилиш тўғрисидаги масала мақбул тарзда ҳал этилганлиги учун Судан ҳукуматининг ва Судан халқининг самимий ташаккурини изҳор қилади.

ИРЛАНДИЯ БОШ МИНИСТРИ АҚШГА БОРАДИ

НЬЮ-ЙОРК, 9 февраль. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлигининг Вашингтондан билдиришига қараганда, Оқ Уй Ирландия бош министри Жон Костелло шу йилнинг март ойида АҚШга расмий визит блан келажагини э'лон қилган.

Латин Америкасидаги уч мамлакат президентларининг кенгашига доир

МОНТЕВИДЕО, 9 февраль. (ТАСС). Уругвай матбуоти билдиради: Шу йил апрель-май ойларида Аргентина ва Бразилия президентлари ҳамда Уругвай миллий давлат кенгаши раисининг кенгаши ўтказилади. Бу кенгашнинг ташаббускори бўлган Уругвай ҳукумати Латин Америкасидаги бошқа мамлакатларнинг ташқи ишлар министрларини ҳам кенгашга таклиф этди. Газеталарнинг билдиришига қараганда, Уругвай миллий давлат кенгашининг раиси Луис Батлье Беррес кенгашда асосан иқтисодий масалалар муҳокама қилинади, деган.

ГФР ремилитаризация қилиш планлари тўғрисида инглиз газетасининг ёзганлари

ЛОНДОН, 9 февраль. (ТАСС). «Дейли экспресс» газетаси Берлиндаги ўз мухбирининг хабарини босиб чиқарди. Газета бу хабарда Германия Федерал Республикасида ҳарбий мажбурият тўғрисидаги қонун проектини шарҳлайди. Бу қонун проекти бундестагда муҳокама қилинмоқда.

Мухбир бундай деб ёзади: «Ана шу қонун проектида кўзда тутилган жуда катта ишлар дипломатларни ҳайратда қолдирди... Дипломатлар ана шу янги тадбирлар ГФРдаги янги қуролли кучлар сонини истак бўлган тақдирда 5 миллион кишигача етказиш имконини беришини кўриб турибдилар».

Малайя Федерациясига мустақиллик бериш тўғрисидаги музокаралар тамом бўлди

ЛОНДОН, 9 февраль. (ТАСС). Рейтер агентлигининг билдиришига қараганда, кеча Лондонда Малайя федерал ма'мурлари вакиллари блан Англия ҳукумати вакиллари ўртасида олиб борилган музокаралар тамом бўлган. Бу музокаралар давомида Англия мустамлакалари министри Малайя Федерациясига мустақиллик бериш масаласи муҳокама қилинган. Бу музокаралар Малайя халқи ўз мустақиллиги учун узоқ вақт кураш олиб борганлиги натижасида ўтказилди. Малайя халқининг кураши шу кейинги вақтларда барча мустамлака ва қарам мамлакатларда миллий-озодлик ҳаракатининг кучайиб кетганлиги муносабати блан айниқса кучайган эди.

Англия ҳукумати 1957 йилнинг август ойида Малайя федерациясига мустақиллик беришга асосан розилик билдиришга мажбур бўлган. Ўзаро келишувга мувофиқ Малайя мустақиллик олганидан кейин Британия миллатлар ҳамдўстлигига а'зо бўлиб қолади ва мудофаа ҳамда ўзаро ёрдам тўғрисида Англия блан шартнома тузилади. Бу шартномага мувофиқ, Англия Малайяда ўз қўшинларини сақлаб қолади.

Малайя учун конституция ишлаб чиқиш учун Англия, Канада, Австралия, Цейлон вакилларидан ва Британия ҳамдўстлигининг бошқа мамлакатлари юристларидан иборат комиссия ташкил этилади. Малайя федерациясининг вакили конституция ишлаб чиқишда қатнаштирилмайди.

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ

КПСС XX с'езди шарафига мотоцикл пойгаси

Шу йил, 8 февральда Ўзбекистон пойтахтининг Қизил майдонида КПСС XX с'ездига бағишланган агитацион мотоцикл пойгаси бошланди. Пойгада кўнгилли спорт жамиятлари ҳамда ДОСААФ автомотоклубининг мотоциклчилари қатнашмоқда.

Пойга қатнашчилари Тошкент область ва Фарғона водисининг шаҳарлари ҳамда район марказларида бўлиб, СССР халқлари спартакиадасига тайёргарлик тўғрисида, Ўзбекистон физкультурачилари КПСС XX с'ездини қандай муваффақиятлар блан кутиб олаётганлиги тўғрисида суҳбатлар ўтказадилар.

Суратда: мусобақа қатнашчилари Тошкент—Фарғона йўлида.

Б. Мазур фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси)

СССР халқлари спартакиадасига тайёрланмоқдалар

Ким ёшлик даврида ўз кучини синаб кўрмаган? Ёшлардан ким ўз дўстлари ўртасида икки пудлик тошни баландга кўтармаган? Уларнинг кўпчилиги ўз кучини синаб кўргандан сўнг спортнинг энг қийин турларидан бири бўлган штанга блан шуғулланишни одат қилиб олганлар.

... Чирчиқ химия-механика техникумининг спорт зали. Бу ерда штангистлар секциясининг машғулотлари ўтказилади. Оғиратлётикачи 15 студент бирин-кетин штанга олдига келадилар. Тренер Николай Кочетковнинг ўткир кўзлари штангачиларнинг машқларини кузатиб боради. Троеборья турларидан бири бўлган икки қўллаб толчок блан кўтариш машқи бажарилмоқда. Штанганинг оғирлиги 120 килограмм. Николай Ноздреватых бу штангани бор кучини сарфлаб кўкрагигача кўтаради. Лекин у штангани юқори кўтараолмай бироз тебранади-да пастга ташлаб юборади.

— Такрорланг! — Николай Кочетковнинг овози эшитилади.

Штангачи бу оғирликни яна кўтаришга киришади.

— Штанга остидан тезда қоч. Кескин ҳаракат қил! — кўрсатма беради Кочетков.

Николай Ноздреватых тажрибали тренернинг маслаҳатига амал қилиб, штангани муваффақиятли равишда юқори кўтаради.

Тренер Кочетков ҳарбир штангачи блан алоҳида-алоҳида машғулот ўтказади ва уларга оғирликлар кўтаришнинг зарур техник приёмларини ўргатади.

Спортда осонгина қўлга киритиладиган ғалаба бўлмайди. Етук спортчи бўлиб етишиш учун доимий тренировка қилиш, ўқиш ва катта жисмоний тайёргарлик талаб қилинади. Тренер Кочетков бу қоидани ҳечвақт ўзгартмаган. У бундан 4 йил илгари спорт блан шуғулланабошлаган эди. Кочетков Совет Армияси сафида хизмат қилиб юрган пайтларида спорт снарядида машқ қилар, кроссларда қатнашар ва волейбол ўйнар эди. Бўлимга штанга келтирилгандан сўнг, Кочетков спортнинг бу турида ҳам ўзини синаб кўришга қарор қилди. У биринчи тренировкаларни оғиратлётикачи-рекордчи ўртоқ Мальцев раҳбарлигида ўтказди.

Ёш спортчи Николай Кочетков армия сафидан ўз она шаҳрига қайтиб келгач, Чирчиқ химия-механика техникумига ўқишга кирди. Ҳозир у бу техникумнинг учинчи курсида ўқимоқда. Кочетков техникумнинг спорт залида штанга блан мунтазам шуғулланабошлади. Бир йил ўтгач енгил вазнли категорияда биринчи разряд нормасини бажарди. 1954 йилга келиб спортчи-студент Ўзбекистон ССР чемпиони унвонини олишга сазовор бўлди.

1955 йилнинг кузида республика биринчилиги учун ўтказилган учрашувларда ўртоқ Кочетков республикамизнинг энг кучли штангачиларидан спорт мастери Еганов ва биринчи разрядли спортчи Багдасаров ўртоқлар блан мусобақалашди. Бунда ҳам тажрибали ва кучли оғиратлётикачи ўртоқ Кочетков катта ғалабага эришди. У троеборьеда 315 килограмм оғирликдаги штангани кўтариб, иккинчи марта республика чемпиони унвонини олди.

Камтар спортчи-студент ўзининг спорт соҳасида қўлга киритган ютуқларини айтиб беришни, курсдошлари ўртасида мақтанишни ёмон кўради. Лекин ўртоқ Кочетков ўзи тарбиялаган спортчи дўстлари ҳақида батафсил ҳикоя қилиб беради.

— Бизнинг спортчи-студентларимиз, — дейди Кочетков, — баҳорги мусобақаларда актив иштирок этиш учун мунтазам тренировка қилмоқдалар. Кўпчилик студентларимиз яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Масалан, Николай Ноздреватых, Валентина Сиченкова биринчи разряд нормасини топширмоқдалар. Николай Егай, Валентин Папин каби студентлар троеборьеда иккинчи разряд нормаси бўйича муваффақиятли тренировка қилаётирлар. Петров ва Бондаренко каби ёш штангачилар ҳам ўз ўртоқларидан етиб олмоқдалар. Тренер ўртоқ Кочетков ўзи ҳам спортчи-студентлар блан бирга навбатдаги мусобақаларга тайёрланмоқда. У, СССР халқлари спартакиадасида қатнашувчи Ўзбекистон ССР оғиратлетикачилари терма командаси составига киритилган. Николай Кочетковнинг мақсади 1956 йилда Совет Иттифоқи спорт мастери нормасини топширишдан иборатдир.

О. ЛЕВАК.

Редактор ўринбосари **М. ҚОРИЕВ.**

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/II да **Чин муҳаббат** (билетлар сотилган), 12/II да **Гамлет.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/II да **Бўрон.** Дирижёр — СССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Мухтор Ашрафий,** 12/II да кундуз **Уйқудаги гўзал.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/II да **Азиз ва Санам,** 12/II да кундуз **Тоҳир ва Зуҳра,** кечқурун **Сингиллар қиссаси.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 14/II да **Катта концерт.** Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Бугун ва ҳар куни **Совет цирки усталари** иштироки блан **катта тамошалар.** Бугун тамоша давомида **ёш қизиқчилар группаси** ва қизиқчи **Юрий Шатиров** қатнашади. Тамоша кеч соат 8 да бошланади. Якшанба куни **3 марта тамоша** кўрсатилади. Тамошалар кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да бошланади.

«РОДИНА» (эрталаб соат 11 да), НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН» кинотеатрларида (кундуз), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кечқурун) — бадиий фильм **Яккама-якка.**

«РОДИНА» (эрталаб соат 9 яримда ва кундуз соат 1 дан), «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун) — янги немис бадиий фильми **Зулматдан кучли.**

«ЁШ ГВАРДИЯ»да — кундуз янги бадиий фильм **Молдавия куйлари.**

НАВОИЙ номли кинотеатрда — кечқурун янги япон бадиий фильми **Кун тушмаган кўча.**

«ЎЗБЕКИСТОН»да — кечқурун **Ёт қариндошлар.**

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА
12 февральда
Австриянинг улуғ композитори
ВОЛЬФГАНГ АМАДЕЙ МОЦАРТ
туғилган кунининг 200 йиллигига бағишланган
Концерт-кечаси

Программада: «Фигаронинг тўйи» операсининг 2-нчи пардасидан ва «Дон Жуан» операсининг 1-нчи пардасидан кўринишлар, 40-нчи симфониянинг 1-нчи қисми (соль минор), «Фигаронинг тўйи» операсига увертюра, 13-нчи квартет, ре-мажор ва «Дон Жуан» операсидан менуэтлар, опералардан ариялар ва камера асарлари.

Концертда опера, оркестр, балет солистлари ва симфоник оркестр қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
11 ва 12 февральда
КАТТА КОНЦЕРТЛАР

Концертларда: Ўзбекистон ССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Мукаррама Турғунбоева,** Ўзбекистон халқ ҳофизи **Ма'мурjon Узоқов,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Гавҳар Раҳимова, Муҳаммаджон Мирзаев, Наби Ҳасанов,** «Баҳор» хотин-қизлар хореография ансамбли солистлари **Башорат Хўжаева, Раббим Ҳамдамов** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Касса кундуз соат 2 дан очилади. Билетлар сотилмоқда.

Орджоникидзе район, Чиновод қишлоқ советидаги «Сталинград» колхозида турувчи **Раҳимбой Бердимуротовнинг** Кибрай қишлоқ советидаги Сталин номли колхозда турувчи Райҳон Қозибоева-Бердимуротовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Орджоникидзе район халқ судида кўрилади.

Бекобод шаҳар, Фарҳод ГЭСда турувчи **Анна Осиповна Коротовскаянинг** Тошкент шаҳар, Куйбишев шоссе, 132-нчи уйда турувчи Николай Ефимович Мигалевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район, 1-нчи участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136 Совет қурилиши бўлими — 132. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 39040. Қишлоқ хўжалик бўлими — 39040 Саноат ва транспорт бўлими — 132. Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими 135. Секретариат — 34048. Э'лонлар бўлими — 38142.

Р. 00642. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. №—1370.